

Lunds universitet

Historiska institutionen

HISK37

Seminarieledare: Yvonne Maria Werner

Handledare: Klas-Göran Karlsson

Zoom HT-20

Historiebruk i svensk politisk invandringsdebatt 2015 och 2018

-en komparativ analys över historiebruket i tidskrifterna Tiden och Svensk Tidskrift

Emelie Karlsson

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte & frågeställning.....	2
Disposition.....	2
Källmaterial, urval och avgränsningar.....	3
Tidigare forskning.....	4
Teori och metod.....	6
Historiemedvetande.....	7
Historiebruk.....	8
Historisk bakgrund och kontext.....	11
Historiebruk i Svensk Tidskrift och Tiden.....	13
Svensk Tidskrift 2015.....	13
Blir vi ett Nordens Venedig?.....	13
Lägre lögstälöner kan bromsa väljarflödet till SD.....	14
Dags att skrota integrationspolitiken?.....	15
Det mångkulturella samhället kräver välfärdsstatens avskaffande.....	16
KD avgör borgerlighetens öde.....	17
Det starka samhället och den svaga demokratin.....	17
Fall där historiebruk saknas.....	18
Tiden 2015.....	18
Flyktingmottagande är inte ett kommunalt val utan en kommunal skyldighet.....	18
Var är den socialdemokratiska EU-visionen?.....	19
Flyktingkatastrofen som manar till solidaritet.....	19
Ge ensamkommande barn en chans.....	20
Rätten till liv går inte att ignorera.....	20
Hela världens Flen.....	21
Fall där historiebruk saknas.....	21
Svensk Tidskrift 2018.....	22
Liberalkonservatism: Liberal och konservativ gemenskap är möjlig.....	22
Centern sätter aktivism framför rättssäkerheten.....	23
Sverige – ett ganska konservativt land?.....	24
Löfven, Åkesson och LO.....	24
Tillståndet inom EU.....	25
Den nya partikartan.....	25

Alliansen var ett ok i oppositionen.....	26
Fall där historiebruk saknas	26
Tiden 2018.....	27
Den danska läxan; Tappa aldrig den fackliga förankringen.....	27
Att knäcka SD-koden	28
Asylfrågan, det svåraste politiska beslutet	28
Radikalkonservatismen – Den punkiga återkomsten av idéerna som beredde väg för fascismen .	29
Den nationella sagostunden.....	30
Fall där historiebruk saknas	31
Jämförande analyser och slutsatser.....	31
Sammanfattning och resultat	34
Tidigare forskning	34
Resultat utifrån teori och sammanfattande diskussion.....	35
Vidare forskning	38
Käll- och litteraturförteckning.....	39
Litteratur	39
Internet.....	40
Källor	40

Inledning

Året 2015 beräknas enligt Migrationsverket runt 160 000 människor invandrat till Sverige. Varav den stora majoriteten av dessa människor uppges vara flyktingar som flydde från krig och utbredd fattigdom främst i Mellanöstern och Afrika. Inte minst flydde de från terroristgruppen Islamiska statens härjningar och dess grova övergrepp på mänskliga rättigheter i regionen. Resultaten av den Arabiska våren 2011 och dess efterdyningar i form av exempelvis det syriska inbördeskriget var även en del av regionens instabilitet och vad som orsakade flyktingströmmen. Den stora migrationsvågen till Sverige 2015 var en del i ett bredare kontext där Europa som kontinent stod inför en likartad situation och utmaning. På många sätt kan situationen 2015 anses vara en gränssättande och stor händelse för det svenska samhället. I det svenska samhället innebar den explosivt ökade mottagningen stora kortsiktiga och långsiktiga utmaningar. Det finns rapporter om hur mindre kommuner såsom Trelleborgs kommun i Skåne i desperation tillfälligt fått göra om idrotts- och gymnastiksalar till sovsalar eftersom de saknat sovplatser att inhysa flyktingarna i vid ankomst vid färjeterminalen. Rent visuellt kunde även denna tillströmning ses rent konkret på Öresundstågen och färjorna från Tyskland till Sverige där raden av flyktingar ringlade sig lång längs gränsen.

I denna fråga började vi 2015 se en tydlig uppdelning och polarisering mellan de olika politiska sidorna ideologiskt och åsiktsmässigt i relation till flyktingkrisen. Vilket i sig kan ses som en gränssättande händelse i det annars förhållandevis timida svenska debattklimatet. Min uppsats grundar sig i ett intresse i att analysera hur detta ter sig i praktiken och hur historia har använts för att legitimera eller ta bort legitimering från den andra sidan, eftersom jag upplevde att just historia använts som en viktig markör för vad som var rätt eller fel i den politiska debatten. Vari den vetenskapliga relevansen ligger mer precist i att analysera hur historia används som maktmedel i den svenska politiska debatten för att påverka människors åsikter. Där det historiska medvetandet, det vill säga, hur vi som kollektiv uppfattar och värdesätter historia utifrån en given ram är det som utnyttjas. Historiemedvetandet är starkt kopplat till hur vi värderar och tolkar stora och gränssättande händelser såsom det som sker 2015. Vilket skapar utrymme för större frågor såsom hur vi faktiskt påverkas av att ha en specifik historia som referensram. Medan det min uppsats ämnar analysera är just ett historiemedvetande i relation till historiebruk och hur historia används i den politiska debatten. Mer konkret via artiklar i två politiska tidskrifter, *Tiden* och *Svensk Tidskrift*. Komparationen mellan 2015 och 2018 har jag

satt för att analysera skillnaden i debatten mellan just den stora händelsen, migrationskrisen 2015, jämfört med det nästkommande valåret i Sverige 2018.

Syfte & frågeställning

I min uppsats ämnar jag undersöka historiebruket i svensk politisk debatt inom migrationsfrågan år 2015 och 2018. Syftet är att söka förståelse för hur historia används som ett maktmedel i den politiska debatten. Dessutom vill jag undersöka hur skillnader mellan den traditionella högern och vänstern ser ut i hur historia används och värderas på olika, eller likartade, sätt. Även analysera vilken typ av historia som används. För att möjliggöra detta har jag valt att använda mig av en borgerlig respektive socialistisk politisk tidskrift som grund för min analys. Vad som är min primära utgångspunkt är hur historia används för att legitimera eller att ta bort legitimitet, som ett maktmedel i debatten, i vilket syfte och vad som utesluts respektive inkluderas utifrån den teoretiska ramen för historiebruk. Intressant blir även att analysera i vilken utsträckning historia faktiskt är närvarande i texterna. Jag kommer även att undersöka om vi kan se några trender eller skillnader över tid från 2015 års migrationskris jämfört med valåret 2018.

- Hur ser historiebruket ut i svensk politisk invandringsdebatt? Vilken typ av historia används och hur utbrett är det att använda sig av historia i invandringsdebatten i tidskrifterna?
- Vilka likheter och skillnader ser vi mellan Tiden och Svensk Tidskrift? Ökar eller minskar eventuella skillnader över tid?

Disposition

I mitt analyskapitel har jag valt att göra en övergripande uppdelning mellan valda årtal och valda tidskrifter. Därefter har jag delat in varje sektion i underkapitel baserat på de artiklar som innehåller historiebruk i respektive tidskrift. Samtliga artiklar sammanfattas kort där de historiska exempel som förekommer nämns. Därefter kopplar jag i ett separat stycke direkt under dessa till vilken typ av historiebruk som förekommer. Varje del avslutas med en kort sammanfattning över de relevanta artiklar som saknat historiebruk. Slutligen följer en bredare sammanfattning. I följande kapitel följer en resultatdel kopplat till tidigare forskning samt teori.

Källmaterial, urval och avgränsningar

För att besvara min frågeställning har jag valt att använda mig av två tidskrifter som representerar en borgerlig respektive socialistisk ideologisk ställning. Jag kommer att analysera det samtliga material som publicerats under 2015 respektive 2018 som grund för min analys. Mitt ena val är tidskriften *Tiden* vilken grundades av den socialdemokratiska statsministern Hjalmar Branting 1908 och har en tydlig och öppen socialdemokratisk profil.¹ Mitt andra val är *Svensk Tidskrift* vilken har en borgerlig och liberalkonservativ profil och grundades 1911 av högerpolitikerna Heckscher och Bagge. Tidskriften har starka kopplingar till Moderaternas parti och borgerligheten. I modern tid ser vi exempelvis att det moderata statsrådet Anders Borg varit redaktör för tidskriften.² Gemensamt för de båda tidskrifterna är att de publicerar politiskt material kopplade till den dagsaktuella debatten och samhällsklimatet. Skribenterna på respektive tidskrift har dessutom en tydlig vänster- eller högerprofil, vilken genomsyrar deras texter och debattinslag.

Här valde jag att göra en tydlig avgränsning för att göra materialet bearbetbart. Min initiala tanke var att använda mig av mer spridda tidningar med olika politiska profiler. Exempelvis *Svenska Dagbladet* och *Aftonbladet*. Även om den primära grundideologin är olika i de båda tidningarna är deras profiler som morgontidning/kvällstidning så pass olika att jag ansåg det tveksamt att jämföra dessa i samma kategorier i en akademisk uppsats. Eftersom vi saknar ett socialistiskt eller vänsterperspektiv i en spridd morgontidning valde jag därför att fokusera på en annan typ av tidskrift. En ytterligare avgränsning jag valde att göra är hur jag specifikt valde en höger/vänsterskala och inte aktivt inkluderar partier som självständiga enheter. Delvis kommer partier dyka upp under min undersökning ändå eftersom dessa behandlas i mitt källmaterial. Men jag hävdar att detta blir en skälig avgränsning eftersom min uppsats ämnar undersöka ett vänster/högerperspektiv samt historiebruket i allmänhet i debatten och inte hur de enskilda partiernas historiebruk har sett ut under den givna perioden.

När jag gjorde mitt urval till vilket material som skulle användas som grund för min analys ur respektive tidskrift, utgick jag från att inkludera samtliga artiklar där invandring diskuteras. Jag valde att inkludera både artiklar där huvudämnet är invandring, såväl som i de fall där invandringsfrågan är en del i en större argumentation. Det bör även noteras att källmaterialet jag grundar min analys på är debattartiklar. Således är det inte, utgått från min frågeställning,

---

¹ Tidskriften *Tiden*: *Om tidskriften Tiden*, 2020.

² *Svensk Tidskrift*: *Svensk Tidskrifts historia*, 2020.

äktheten i de olika påståenden som görs något jag kommer ta ställning till. Det intressanta ligger i det historiebruk som förmedlas i debatten.

Tidigare forskning

Under min research slogs jag av att historiebruk i relation till politisk historia, speciellt modern sådan kopplad till en specifik fråga eller ett fenomen, är ett relativt outforskat ämne. Jag har inte funnit någon tidigare forskning som är kopplad direkt mellan historiebruk och invandringsfrågan eller liknande markanta politiska händelser eller frågor. Däremot finns det ett brett material av historiebruk kopplad till politisk historia ur olika aspekter, speciellt kring enskilda välkända individer. En tydlig skillnad är hur man i den tidigare forskningen ofta gått den andra vägen och analyserar hur en historisk händelse har påverkat eftervärlden. Medan min uppsats börjar i eftervärlden och söker historiska kopplingar. Däremot har jag valt att inkludera tidigare forskning där politik och historiebruk är kombinerat med någon form av textanalys eller analys av själva samtalet istället för historiebruk som helhet. Vilket är relevant för min egen forskning som referensmaterial. Samt relevant forskning relaterad till svenskarnas attityder till invandring i media.

Exempel på tidigare forskning jag kommer förhålla mig till är Åsa Linderborgs avhandling *Socialdemokraterna skriver historia – historieskrivning som ideologisk maktresurs 1892–2000*. Linderborg undersöker hur Socialdemokraternas historieskrivning sett ut under den givna tidsperioden samt historiemedvetandets betydelse för partiets hegemoniska ideologi.³ Avhandlingen visar hur Socialdemokraterna har påverkat vårt historiemedvetande genom att associera den socialdemokratiskt styrda folkhemsperioden till positiva känslor hos det svenska folket.⁴ Dessutom hävdar Linderborg att det finns en splittring mellan den Socialdemokratiska hegemonin och den borgerliga kapitalistiska sidan i historieskrivningen. Där Socialdemokraterna tidigt tog ett aktivt steg i att skriva sin egen historiska sanning samt att omarbete och omfamna tidigare händelser såsom det demokratiska genombrottet i Sverige. Eftersom Socialdemokraterna blev de första att tolka Sveriges moderna historia innebar att vi

---

³ Åsa Linderborg. *Socialdemokraterna skriver historia*. Atlas. Finland. 2001, s. 472.

⁴ Linderborg. 2001, s. 469.

fick ett stort tillskott av socialdemokratiska forskare, vilka skapade ett eget forskningsparadigm.⁵

Klas-Göran Karlsson diskuterar i *Med folkmord i fokus – Förintelsens plats i den europeiska historiekulturen* just Förintelsen utifrån begrepp som historiemedvetande och historiekultur sett till hur Förintelsen som händelse påverkat vårt historiemedvetande och den stora plats som denna fått i den europeiska historiekulturen.⁶ I verket diskuterar Karlsson olika aspekter kring hur Förintelsen används i samhällen, inte minst politisk, som en slags referensram och hur Förintelsen blivit en utgångspunkt för förståelse och som måttstock för hur stora händelser ska värderas och analyseras.⁷ Förintelsen har blivit en slags spegel både för identitet och moralisk rättskipning. Karlsson analyserar Förintelsen utifrån historiebrukets typologi och dess olika utgångspunkter. Han menar att Förintelsen används frekvent inom just politik och har blivit ett slags redskap i debatten både för att demonisera och för att legitimera.⁸

Strömberg & Tholén har författat rapporten *Attityder till invandring – En analys över förändringar och medieeffekter i Sverige 2014–2016* i vilken de undersöker just svenska befolkningens attityder mot invandring under de nämnda åren och hur den förändras över tid. Deras resultat visar dels att svenskar generellt har en positiv syn på invandring. Denna positiva syn är mer vanligt förekommande hos grupper såsom kvinnor, högutbildade och hos de med ett större politiskt intresse. En positiv syn på invandring är även sammankopplad med det land invandrarna kommer ifrån. Mest positivt ses det på invandring från övriga Norden, minst positivt mot invandring från Mellanöstern och Afrika. Dels visar resultaten att svenskar överlag anser att invandring berikar Sverige ur ett flertal olika aspekter. Dock finns det en generell oro som uttrycks i resultatet om hur gruppen invandrare anpassar sig till och fungerar i den svenska kulturen. Över tid visar det sig att de tidigare påtalade resultaten generellt håller sig till samma nivåer, den stora gruppen av befolkningen har fortfarande en positiv syn på invandring. Däremot ökar gruppen med människor som är negativt inställda till invandring ur de ovan nämnda aspekterna. Strömberg & Tholén visar även hur attityden till invandring är nära knutet till partitillhörighet. Partisympatisörer till Vänsterpartiet och Miljöpartiet är mest positiva till invandring. Medan de mest kritiska sympatiserar med Sverigedemokraterna, därefter Moderaterna och Kristdemokraterna. Det syns en tydlig skillnad i hur människor som

---

⁵ Linderborg. 2001, s. 471.

⁶ Klas-Göran Karlsson. *Med folkmord i fokus*. Levande historia. Skriftserie #6. Stockholm. 2009, s. 10.

⁷ Karlsson. 2009, s. 9.

⁸ Karlsson. 2009, s. 89.

sympatiserar med det röd-gröna blocket är mer positivt inställda till invandring, och anhängare till det borgerliga blocket samt Sverigedemokraterna generellt mer negativa.⁹

Gunilla Hultén disputerade vid Stockholms universitet med sin avhandling *Främmande sidor – Främlingskap och nationell gemenskap i fyra svenska dagstidningar efter 1945*. Hultén undersöker kopplingar mellan journalistik och invandringspolitik samt eventuella skillnader mellan de tre landsortstidningarna och den större tidningen *Dagens Nyheter*. Hennes resultat visar att det finns starka kopplingar mellan journalistiken och den, av regeringsmakten, förda invandringspolitiken. Det sker en slags brytpunkt vid 1985 där journalistik kopplat till invandring då börjar diskuteras utifrån en kulturell kontext istället för en baserad på etnicitet. Det är då begrepp som invandrarkultur och andra generationens invandrare myntas. Ett genomgående tema visar sig även i Hulténs resultat genom hur man i journalistik ofta har ett fokus på Sverige som ett generöst och moraliskt korrekt land som agerar utifrån ideal såsom jämlikhet och rättvisa.¹⁰

Teori och metod

Min uppsats är baserad på en komparativ metod där jag arbetar med att jämföra historiebrevet under mina två valda årtal, 2015 och 2018. Såväl som mellan tidskrifterna *Tiden* och *Svensk Tidskrift*. Metoden reflekteras även i mina frågeställningar där vi tydligt ser ett behov för en komparativ metod. Som en del i mitt arbete kommer jag att arbeta med textanalys som en kvalitativ metod i kombination med mitt valda teoretiska ramverk.¹¹ Textanalysen är relevant på så vis att själva essensen i mitt arbete inriktar sig på att analysera själva innehållet och språket i mitt valda material. På ett djupare plan innebär det att tolka djupare och dolda meningar, dolda budskap och tolka det dynamiska i det använda språket. När jag valde vilka artiklar jag skulle arbeta med grundade jag mitt beslut i dels att materialet skulle vara bearbetbart att utföra en kvalificerad textanalys på. Både tematik, innehåll och längd på artikeln togs i beaktande. Dels använde jag mig av teorin jag presenterar nedan, krav för att kunna applicera min valda teori på mitt material är att där finns ett form av historiebrev i materialet.

---

⁹ Jesper Strömberg & Nora Tholén. *Attityder till invandring – en analys över förändringar och medieeffekter i Sverige 2014–2016*. Stockholm. 2018. s. 75–79

¹⁰ Gunilla Hultén. *Främmande sidor – Främlingskap och nationell gemenskap i fyra svenska dagstidningar efter 1945*. Stockholm: JMK. Stockholms universitet. 2006. s.16–17, 221–222.

¹¹ Louise Berglund. "Källor och metod": Louise Berglund & Agneta Ney (red). *Historikerns hantverk – Om historieskrivning, teori och metod*. Lund: Studentlitteratur. 2017. s. 159.

Det teoretiska ramverk jag valt att använda mig om som hjälp att tolka och analysera källmaterialet är Klas-Göran Karlssons teoretiska ramverk om historiebruk. Nedan kommer jag presentera Karlsson teoretiska ramverk genom de två centrala aspekterna historiemedvetande och historiebruk.

Historiemedvetande

För att vi som individer ska ha möjlighet att skapa ett slags sammanhang eller olika former av identiteter grundar sig detta i att ett historiemedvetande finns. Begreppets innebörd möjliggör att vi kan definiera oss själva som individer och i kollektiv genom att betrakta och utgå från historia, medvetet eller omedvetet. Det förutsätter att historia ses som en slags konstant röd tråd där både dåtiden, nutiden och framtiden integreras i det historiska medvetandet. Historia är inte enbart vetenskap, utan vi som individer och kollektiv är historia och utgör vad historia är. Vi skapar historia och befinner oss konstant i ett historiskt kontext. För individen innebär med andra ord ett historiemedvetande en slags mental process där man orienterar sig och sätter sig i ett större sammanhang genom historiska egenskaper och kunskaper.¹² Det historiska medvetandet verkar därför som en slags moralisk kompass där vi värderar och definierar nutiden och framtiden genom historiska händelser och historisk kunskap. Exempel på hur ett kollektivt historiemedvetande verkar på nämnda sätt är det armeniska folkets kollektiva ärr efter Osmanska rikets folkmord i början på 1900-talet. Det är just den typen av stora händelser, eller upplevt stora händelser, som skapar vårt historiemedvetande. Vilket är aktuellt både för individen och för kollektivet.¹³ Det är den typen av stora händelser som väcker stora frågor som definierar vårt samhälle och hur vi värderar denna. Händelser som överskrider tid och innebär ett slags brott mot tidigare traditioner, på olika nivåer och blir en ny referenspunkt.¹⁴ Historiemedvetande blir en viktig teoretisk aspekt i min analys eftersom denna styr hur vi värderar och förklarar det historiebruk som används i invandringsdebatten. Speciellt i relation till att jag hävdar att just året 2015 var en sådan stor händelse som påverkar individens och kollektivets historiemedvetande.

---

¹² Karlsson, Klas-Göran, "Historiedidaktik: begrepp, teori och analys": Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander (red). *Historien är nu*. Lund: Studentlitteratur. 2008, s. 45

¹³ Karlsson. 2008, s. 9.

¹⁴ Karlsson. 2008, s. 10.

Just denna värdering kan vi se i hur Förintelsen ofta används som referensram i europeiskt historiebruk. Förintelsen har blivit en slags mät punkt för vad som är gott och ont, inte minst i ett politiskt historiebruk, där Förintelsen blivit en stark känslomässig markör.¹⁵ Exempel på hur detta ter sig i praktiken i Sverige är Åsa Romsons kommentar om hur dödsfallen på Medelhavet kopplade till migrationskrisen 2015 går att likna vid Förintelsen och nämner specifikt Auschwitz som exempel.¹⁶

Historiebruk

Min uppsats kommer utgå från Klas-Göran Karlssons utvecklade teoretiska ramverk och definitioner om historiebruk. Karlsson har i sin forskning identifierat ett antal klassificeringar där historiebruk kan delas in i en typologi utifrån faktorer såsom hur historia används, vem brukaren är, i vilket syfte och vilken funktion bruket fyller.¹⁷ Syftet med typologin är att presentera ett slags analytiskt ramverk, vilken enligt Karlsson, kan appliceras brett på olika samhällen, i olika kontext, i olika tider. För att dels kunna alstra kunskap om likheter och skillnader, dels för att få den enskilda forskaren att reflektera över sitt eget historiebruk.¹⁸ De olika bruken formar analyskategorier vilka samverkar med ett historiemedvetande genom hur de motsvarar basala kategorier i det mänskliga livet. Kategorierna kan båda användas självständigt, men oftare i samverkan med andra för att förstärka ett eventuellt budskap.¹⁹

---

¹⁵ Karlsson. 2008, s. 5.

¹⁶ SVT.se *Så förklarar Romson Auschwitz-kommentaren.*

¹⁷ Karlsson. 2009, s. 55.

¹⁸ Karlsson. 2008, s. 55.

¹⁹ Karlsson. 2008, s. 69.

Tabell

Behov	Bruk	Brukare	Funktion
Upptäcka/ Rekonstruera	Vetenskapligt	Historiker/ Historielärare	Verifikation/ Tolkning
Minnas/ Glömma	Existentiellt	Alla människor	Orientering/ Förändring
Återupptäcka	Moraliskt	Välutbildade skikt/ Intellektuella	Rehabilitering/ Restaurering/ Försoning
Uppfinna/ Konstruera	Ideologiskt	Intellektuella/ Politiska eliter	Legitimering/ Rationalisering
Glömma/ Utplåna	Icke-bruk	Intellektuella/ Politiska eliter	Legitimering/ Rationalisering
Illustrera/ Offentliggöra/ Debattera	Politiskt- pedagogiskt	Intellektuella/ Politiska eliter/ Pedagoger	Politisering/ Instrumentalisering
Öka historiens värde/ Göra ekonomiska vinster	Kommersiellt	Verksamma inom reklam och ekonomi	Kommersialisering

20

Det vetenskapliga historiebruket är den användning av historia som möjligen allmänheten generellt främst kopplar till historisk forskning och vad historia som vetenskap innebär. Primärt innebär bruket att sanningspröva etablerad forskning, genom detta utmana etablerade historiska sanningar och söka ny vetenskapligt beprövad kunskap genom bland annat kritiska analyser.²¹

Ett existentiellt historiebruk är ofta starkt hos individer i ett kollektiv där man fått utstå konflikt och kulturell homogenisering. Ofta en slags kollektiva minnen från traumatiska händelser såsom för judar efter Förintelsen, eller armenier efter det Armeniska folk mordet. Dessa formar

²⁰ Karlsson. 2009, s. 56.

²¹ Karlsson. 2009, s. 54.

ett slags minnessamhällen som aktiveras av ett behov att minnas i samhällen i osäkerhet eller kris. Amnesi, en medveten glömska åt vad som skett kan också inkluderas.²²

Moraliskt historiebruk är ofta kopplat till en samhällelig liberalisering och utökad öppenhet där en möjlighet att debattera och kritisera maktutövning och hur denna ska bedrivas är närvarande. Maktutövning är ett centralt begrepp och en moralisering av denna historiska maktutövning görs ur ett historiskt perspektiv. Karlsson exemplifierar begreppet genom att nämna kommunistpartiets förtryck i forna Sovjetunionen och hur detta förtryck börjar identifieras och debatteras av folket genom ex film under Sovjetunionens sista år.²³

Det ideologiska historiebruket är starkt knutet till att legitimera och motivera en viss samhällsordning eller maktposition. En rationalisering av historien sker där ett icke-bruk ofta används, en kategori som utvecklas nedan. Historien rationaliseras genom att historiska misstag slätas över, eller helt döljs, varpå den sidan som brukaren av ett ideologiskt historiebruk istället legitimeras. Exempel på ett ideologiskt historiebruk är den historierevisionism som omger Förintelsen.²⁴

Ett historiebruk som är ett icke-bruk innebär att man osynliggör och väljer bort händelser som inte passar ett specifikt narrativ i ett medvetet ideologiskt intellektuellt perspektiv för att rättfärdiga sin sak eller motivera ett ”utopiskt mål”. Ofta väldigt tydligt svart-vita nyanser.²⁵

Ett politiskt-pedagogiskt historiebruk syftar på hur man på ett onyanserat och förenklat sätt i den politiska debatten använder sig av historiska jämförelser, metaforer och symbolik. Med ändamål att dra positiva fördelar till brukaren själv eller sin sak genom att skapa positiva eller negativa associationer hos mottagaren. Objekten väljs medvetet utifrån dess emotionella, moraliska och politiska laddning.²⁶ Karlsson exemplifierar genom att nämna hur USA:s bombning av Belgrad 1999 användes i syfte att skapa opinion mot bombningen, liknades vid Förintelsen.²⁷

Slutligen finns det kommersiella historiebruket. Vilket innebär en popularisering av historia där brukaren försöker dra ekonomiska fördelar genom att skildra historia inom exempelvis media eller reklam. Vilken måste sättas i en historiekulturell kontext.²⁸

---

²² Karlsson 2009, s. 70.

²³ Karlsson. 2009, s. 59.

²⁴ Karlsson. 2008. s. 73

²⁵ Karlsson. 2008, s. 73.

²⁶ Karlsson. 2009, s. 63.

²⁷ Karlsson. 2008, s. 76.

²⁸ Karlsson. 2009, s. 64.

Historisk bakgrund och kontext

I min undersökning kommer jag analysera hur begreppet invandring används i koppling till historia i den politiska debatten. Därför väljer jag aktivt att inte ha en längre diskussion kring vad själva begreppet innebär eftersom det är samtalet kring begreppet som ämnas att analyseras. Däremot definierar jag begreppet kort som människor som tar sig till Sverige i syfte att bosätta sig här permanent eller under en längre tid. Vilket överensstämmer med Migrationsverkets definition.²⁹

För att skapa ett kontext till min undersökning är det viktigt att först få en generell översikt över den globala världen 2015, den svenska politiska situationen och själva mekanismerna bakom migrationskrisen 2015 för att visa att denna är en stor händelse. 2015 upplevde Europa både som kontinent och union, i form av den Europeiska unionen, en migrationskris. Uppskattningsvis tog sig 1,3 miljoner människor till EU under året i syfte att söka skydd och säkerhet, varpå den största gruppen bestod av flyktingar från Mellanöstern.³⁰ Syrien och Afghanistan var de största grupperna på femtiotre samt sexton procent av samtliga invandrade människor under året.³¹ Utmaningarna och följderna detta får leder till oenighet både inom unionen som helhet, och internt inom medlemsländerna. Debatten, i Sverige och internationellt, var primärt centrerad kring landets egen ansträngda välfärd och försörjning satt i relation till den humanitära katastrof som sker i Mellanöstern och i Medelhavet på flyktvägen till Europa. Ökningen som skedde till den Europeiska unionen är uppskattad till en miljon fler migranter under 2015 jämfört med föregående år.³² Den nya primära flyktingrutten från Mellanöstern skedde nu via det Egeiska havet.

Flyktingvägen som helhet var starkt kopplad till den Arabiska våren 2011 och dess efterdyningar i form av inomstatliga konflikter, mellanstatliga konflikter och revolutioner. Varpå terroristorganisationen Islamiska Staten, vilka utförde grova övergrepp på mänskligheten, var inblandad i konflikter med ett tjugotal stater i regionen såväl som i konflikter med icke statliga grupperingar och anses vara ansvariga för minst 200 000 kända dödsfall i Mellanöstern och Afrika.³³ Syrien, varifrån den största gruppen av migranter

---

²⁹ Migrationsverket. *Historik*. 2020. <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Migration-till-Sverige/Historik.html>

³⁰ Eurostat graf.

<https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=1&pcode=tps00191&language=en&toolbox=data>

³¹ UNHCR graf 2020. <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean>

³² Eurostat.

<https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=1&pcode=tps00191&language=en&toolbox=data>

³³ UCDP. *actor IS*. 2020.

utvandrade ifrån, kantades sedan 2011 av ett blodigt inbördeskrig där såväl statliga aktörer som rebellgrupper, Islamiska staten och paramilitära grupperingar är aktörer. En kombination av dessa tillsammans låg bakom den plötsliga ökningen.³⁴ Pull-faktorerna till Europa låg i generösa välfärdssamhällens trygghet, försörjning och i möjlighet att skapa sig en bättre framtid.

I Sverige såg vi hur migrationskrisen och den efterföljande debatten resulterar i drastiska politiska åtgärder, sett till sin samtid. Som nation förändrades den politiska profilen från att ha varit för öppna gränser, både under borgerligt och socialistiskt styre, till att förorda gränskontroll och reglerad, minskad invandring. Dessa åtgärder föregicks av hur regeringen påtalade att Sverige som välfärdsstat stod på bristningsgränsen. I anslutning till de politiska åtgärderna inföll rekordveckan där tio tusen människor invandrade till landet under sju dagar. Sverige införde tillfälliga gränskontroller, vilka ännu kvarstod år 2020, fem år senare, i november 2015. Migrationsverket uppgav i samband med rekordveckan att de hade förlorat kontrollen över situationen och fått inhysa flyktingar i allt från idrottssalar till ankomsthallar i tågstationer. Polisen uppgav att de tappat kontrollen över säkerhetsläget på grund av det stora inflödet av okontrollerade människor till landet. Fler politiska åtgärder som infördes blir hur Sverige transformerades från det land i EU med den mest generösa invandringspolitiken till att lägga sig på EU:s absoluta miniminivå för mottagning.³⁵ Ett bestående intryck och talande för debattklimatet är möjligen när dåvarande vice statsminister och statsråd Åsa Romson offentliggör dessa åtgärder i en presskonferens tillsammans med statsminister Stefan Löfvén och bryter ut i tårar. I detta sammanhang bör även noteras att skiljelinjen mellan den borgerliga sidan och Socialdemokraterna har varit förhållandevis liten ur ett närhistoriskt i invandringsfrågan. Under 2000-talet har den primära skillnaden främst legat mellan Miljöpartiet/Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

---

³⁴ UCDP. *conflict, Syrian government*. 2020.

³⁵ SVT: *Sverige inför tillfälliga gränskontroller*. 2015-11-12.

Historiebruk i Svensk Tidskrift och Tiden

Svensk Tidskrift 2015

Blir vi ett Nordens Venedig?

Artikeln titel är, enligt skribenten Tholén, en referens till både hur Stockholm vid tillfällen omnämns som ett "Nordens Venedig" samt den medeltida regionala stormakten, Medelhavsstaten Venedig. Vars öden Tholén menar att det finns klara paralleller mellan situationen i 2015-talets Sverige och det senmedeltida Venedigs förfall. En bild målas upp av hur Sverige står vid randen till en samhällelig kollaps grundat i dels den geopolitiska situationen, dels den förda invandringspolitiken, i kombination med en allmän uttryckt hopplöshet bland det svenska folket. Kritiken är riktad mot såväl regering som oppositionspartier. Invandringsfrågan beskrivs som en del i en existentiell hotbild mot Sverige där EU:s lagstiftning, hot från Ryssland, den svenska reaktionära rikspolitiken, "tigerekonomierna i Ostasien" och det islamistiska terrorhotet ingår.³⁶

Eftersom artikeln är författat på så vis att den öppet strävar efter att göra historiska kopplingar till den politiska situationen år 2015 är historiebruket rikligt utbrett. Tholén drar paralleller mellan Sveriges nedgång som "det mest moderna landet i världen" och som en upplevd humanitär stormakt med stora händelser i senmedeltida Medelhavet vilka leder till sjömakten Venedigs förfall. Vad som nämns som Venedigs förfall är en kombination av hur Ottomanerna krossar Konstantinopel, Spanien och Portugals upptäckt av den nya världen, förlust av territorium och förlust av handelsdominansen och handelsvägar. Hotet på flera fronter och oförmågan att reagera utifrån sin geopolitiska ställning samt hur Venedig för en reaktionär politik leder till förfallet.³⁷

Enligt Tholén har migrationskrisen resulterat i att kommuner inte kan leverera grundläggande samhällsservice, polisen inte förmår att upprätthålla lag och ordning, samt resulterat i en utbredd arbetslöshet och segregation. Vidare hävdar Tholén att den inrikespolitiska debatten kantas av hopplöshet och förfall där parafaserat även Socialdemokraterna använder sig av mantrat "Sverige går sönder". Tholén menar att vi ser en samling existentiella hot samtidigt som den svenska regeringen agerar på samma reaktionära sätt som den Venetianska staten

---

³⁶ Joakim Tholén. *Blir vi ett Nordens Venedig?* Svensk Tidskrift. 2015.

³⁷ Tholén. *Blir vi ett Nordens Venedig?* Svensk Tidskrift. 2015.

gjorde under medeltiden. Som exempel på hur nationer och stater går under även i modern tid, för att konkretisera att detta är en realitet, nämner Tholén Sovjetunionens fall, den habsburgska monarkins fall samt ockuperingen av de Nordiska grannländerna utförda av Nazityskland och Sovjet.³⁸

Det primärt reaktionära i den svenska statens agerande hävdar Tholén är en besatthet i inrikespolitiken av att återgå och bevara folkhemmet och välfärdssamhället. Vidare beskrivs den utbredda tafattheten i att agera vid de existentiella kriser landet står inför att grunda sig i det historiska trauma Sverige utsattes för när vi 1809 förlorade vår Östra rikshalva, Finland. När vi förlorade vår position som stormakt skapades dessutom en slags nationell besatthet av att försöka återskapa denna, vilket syns i migrationsdebatten hur det svenska folket, enligt Tholén, beskriver landet som en humanitär stormakt. Det moderna Sverige, hävdar Tholén, har försökt återskapa stormaktssverige genom social ingenjörskonst. Det uppsving landet fick efter Andra Världskriget och de återgång till en ledande ställning i Europa, har skapat en form av rädsla för att återigen stå inför ett globalt missöde och istället skapat en reaktionär politik som är vag och inte resolut.³⁹

Artikeln är kantad av ett rikligt historiebruk. Jag hävdar att själva kärnan för argumentationen här grundar sig just i ett politiskt-pedagogiskt historiebruk. Jämförelserna mellan samtida politiska Sverige och Venedig är ett tydligt exempel på ett sådant där man gör förenklade jämförelser utifrån ett historiskt exempel i syfte att öka stöd för sin argumentation. Historiebruket kring de nämnda nationernas undergång samt Sveriges förlust av Finland kan kopplas till ett existentiellt historiebruk där författaren försöker förankra det akuta i dagens politiska situation genom att dra kraftfulla historiska exempel till tidigare undergång. Samtidigt som det verkar politiskt genom ett politiserande av historien.

Lägre lögstälöner kan bromsa väljarflödet till SD

I den här artikeln behandlas, som titeln talar om, presenterade förslag i syfte att minska väljarflykten från de borgerliga partierna till Sverigedemokraterna. Skribenten Holmbäck resonerar kring hur Sveriges lägsta löner i förhållande till medianlönen är för hög ur ett internationellt perspektiv. Vilket i sin tur orsakar ett hinder för flyktingar och invandrare att

---

³⁸ Tholén. *Blir vi ett Nordens Venedig?* Svensk Tidskrift- 2015.

³⁹ Tholén. *Blir vi ett Nordens Venedig?* Svensk Tidskrift. 2015.

etablera sig på arbetsmarknaden. Holmbäck menar att detta är en lösning för att hantera migrationskrisen.⁴⁰

Holmbäck argumenterar för att målet för borgerligheten bör vara att ha en fortsatt humanitär invandringspolitik där ett fortsatt högt mottagande av flyktingar bör vara högt på dagordningen. För väljarkåren som vänt sig till andra partier presenteras lösningar för att få invandrare som grupp mer produktiva i samhället. Vilket Holmbäck menar är grunden till de problem som migrationskrisen 2015 skapar. Grunden till att öka produktiviteten menar Holmbäck ligger i att lära sig det svenska språket, men även att sänka lönerna utefter den produktivitet den enskilda individen producerar och frångå en slags enhetlig lönesättning på yrken som vi har idag. Enligt Holmbäck handlar det främst om själva verklighetsbeskrivningen i politiken som ska presenteras på en tilltalande sätt för att minska väljarflykten. Som historiska exempel använder sig Holmbäck av den tidigare invandringen från forna Jugoslavien, Italien och Finland. Holmbäck hävdar genom sitt historiska exempel att detta visar hur problemet är dagens integration, bristande kunskaper i språket och olika samhällsstruktur mellan de olika länderna dagens människor invandrar från och Sverige. Vilket tyder på att det inte är de faktiska nivåerna som är problemet, utan integrationspolitiken och brist på arbetsmarknadsmässiga åtgärder.⁴¹

Det historiebruk som används här menar jag kan kopplas till det politiska historiebruket. Holmbäck illustrerar dagens problem inom invandringspolitiken genom att göra jämförelser med den historiska invandringen till Sverige för att illustrera hur problemet ligger i den moderna politiken och inte i invandringen som företeelse. Därmed legitimeras även Holmbäckes argumentation.

Dags att skrota integrationspolitiken?

I denna artikel diskuterar Perski kritik mot vad han menar är en bristfällig integrationspolitik från svenska statens sida och det behov som finns i att definiera begreppen integration och svenskhet. Samt diskuteras hur vi bör ha fokus på medmänsklighet och inte se invandring som ett problemområde i debatten. Enligt Perski för Sverige enbart en invandringspolitik och inte en integrationspolitik. Med vilket åsyftas hur vi har fokus på att invandrare ska anpassa sig som grupp, men ingen hänsyn till den enskilda individen tas. Perski hävdar att det finns en slags historiskt oförrätt i hur Sverige sedan 50-talet har fört en invandringspolitik utan konkret

---

⁴⁰ Per Holmbäck. *Lägre lögstälöner kan bromsa väljarflödet till SD*. Svensk Tidskrift. 2015.

⁴¹ Holmbäck. *Lägre lögstälöner kan bromsa väljarflödet till SD*. Svensk tidskrift. 2015.

integration. Istället är det en form av assimilation som bedrivits, och bedrivs ännu idag, där invandrare ska anpassa sig till Sverige, medan Sverige och svenskarna inte anpassar sig.⁴²

Vidare menar Perski att det blir ett problem för den liberala sidan i politiken att ha en slags homogeniserad bild av invandrare som en enhetlig grupp där man inte tar hänsyn till den mångfald av olika bakgrunder, grupper och individer som faktiskt finns. Vi reducerar individen till en invandrare, innan denna blir svensk. Varav detta synsätt går som en röd tråd genom historien. Perski önskar istället att begreppet etableringspolitik ska användas. Där fokus ligger på etablering ställt mot utanförskapet för både inrikes- och utrikesfödda.⁴³

Historiebruket som användas här hävdar jag främst är det moraliska. Man pekar på den historiska oförrätt som finns i invandringspolitiken och behöver bemötas och korrigeras i dagens politik. På samma spår kritiserar man den liberala sidan i politiken för att svika sina historiska rötter om värden såsom individuell frihet. Sensmoralen menar jag blir att för att föra en korrekt invandringspolitik idag, måste vi först ta itu med och försonas med den historiska oförrätt nationen orsakat gruppen invandrare.

Det mångkulturella samhället kräver välfärdsstatens avskaffande

Sensmoralen i denna artikel är hur den svenska politiska modellen är oförenlig med ett modernt samhälle där en hög invandring är en moralisk och ekonomisk nödvändighet. Vad som hävdas är att den svenska välfärdsmodellen bygger på, och enbart är kompatibel, med ett homogent samhälle där en stark tillit finns. En tillit som skribenten Reimers menar inte är möjlig att uppnå i ett öppet mångkulturellt samhälle. Han hävdar att det historiska perspektivet är viktigt eftersom det är tillit som bygger på dels en kulturell homogenisering, dels avsaknad av konflikter eller friktion under ett längre tidsperspektiv. Som historiskt exempel på skillnader lyfter skribenten upp det delade Tyskland. De kulturella skillnader som finns mellan katoliker och protestanter, som funnits sedan medeltiden, kan ännu idag ses i den tyska administrativa uppdelningen.⁴⁴

Istället bör man, enligt Reimers, eftersträva den amerikanska modellen där strukturerna just är skapade efter att vara ett invandringsland. Det är eftersom den svenska modellen är uppbyggd

---

⁴² Tom Perski. *Dags att skrota integrationspolitiken?* Svensk Tidskrift. 2015.

⁴³ Perski. *Dags att skrota integrationspolitiken?* Svensk Tidskrift. 2015.

⁴⁴ Carl-Vincent Reimers. *Det mångkulturella samhället kräver välfärdsstatens avskaffande.* Svensk Tidskrift. 2015.

på ett annat sätt än exempelvis den amerikanska som migrationskrisen 2015 påverkat just Sverige så hårt. Vidare hävdas det att en grundläggande orsak till hur den amerikanska nationen har blommat ut och överlevt i 300-år grundar sig just i den samlande amerikanska identiteten. Där landet utgörs av spridda etniska, religiösa, ekonomiska och kulturella grupper, men har förmågan att samlas under en inkluderande nationell identitet.⁴⁵

I texten ser vi främst ett politiskt historiebruk. Jag menar att författaren illustrerar problemen med den svenska samhällsmodellen kopplat till invandringspolitiken genom att dra förenklade historiska jämförelser. Vilka vi ser i användandet av Tysklands administrativa delning samt ett exempel om hur USA som nation varit lyckad under 300 år.

KD avgör borgerlighetens öde

Artikeln utgörs primärt av en diskussion kring Kristdemokraternas val till partiledare 2015 mellan kandidaterna Ebba Busch Thor och Jakob Forssmed. Invandring tas upp i ett stycke som en viktig borgerlig profilfråga. Den enda historiska koppling eller historik som nämns kring invandringsfrågan är hur 1964-gänget i konfessionella KD står för en traditionellt kristen politik med generös flyktinghjälp, vilket står i klinch med den traditionella borgerlighetens rop på striktare lagstiftning.⁴⁶

De historiska exempel som lyfts upp här menar jag kan kopplas till det politiskt-pedagogiska historiebruket. Även om historiebruket ter sig tämligen blygsamt, så kan vi dra paralleller av användandet av den konfessionella vågen inom KD till en förenklad politisering.

Det starka samhället och den svaga demokratin

Skribenten Hasselgren för i sin artikel en diskussion om konstitutionella frågor och argumenterar för att Sveriges politiska system är förlegat, odemokratiskt och obalanserat. Diskussionen förs utifrån några av våra stora tänkare såsom Kant, Locke och Geijer. I anslutning till detta nämns den svenska migrationspolitiken som byggd utifrån föråldrade system vilka fungerade under tidigare flyktingströmmar, men i dagens läge behövs reformer.⁴⁷

---

⁴⁵ Reimers. *Det mångkulturella samhället kräver välfärdsstatens avskaffande*. Svensk Tidskrift. 2015.

⁴⁶ Joakim Tholén. *KD avgör borgerlighetens öde*. Svensk Tidskrift. 2015.

⁴⁷ Björn Hasselgren. *Det starka samhället och den svaga demokratin*. Svensk Tidskrift. 2015.

Historiebruket här menar jag är relativt svagt. De generella uttryck om Sveriges politiska system som en slags föråldrad dinosaurie kan kopplas till det politiska-pedagogiska historiebruket som ett retoriskt grepp i syfte att förmedla stöd och legitimitet för hur en förändring behöver ske utifrån ett historiskt perspektiv.

Fall där historiebruk saknas

I *Svensk Tidskrift* 2015 publicerades två artiklar där invandringspolitik debatterades och inget historiebruk förekom i relation till den specifika frågan. Dels i en artikel där 2015 års flyktingkris debatterades i relation till det påstådda desinformationskrig som pågick. Där kopplingen utgör hur främmande makter, såsom Ryssland, utnyttjade det missnöje som fanns hos den svenska befolkningen.⁴⁸ Dels förekom inget historiebruk i en artikel där nationalism i relation till den moderna borgerligheten diskuterades. Invandringspolitiken åsyftas vara en nyckel i att attrahera de konservativa och nationalistiska väljare som förlorats.⁴⁹

Tiden 2015

Flyktingmottagande är inte ett kommunalt val utan en kommunal skyldighet

Vad som är nödvändigt i dagens läge är, enligt artikelns skribent, en omfördelning av den historiska ojämlikhet som funnits mellan kommunernas flyktingmottagande. Vari problematiken grundar sig i en bristande politisk vilja där rika kommuner som Täby tagit emot trettio gånger färre än Södertälje. Bostadsfrågan anses här vara en nyckelfråga, speciellt hyresrätter. Varpå författaren till artikeln menar att ett mottagande borde vara så pass självklart att inte kommuner såsom Danderyd ska sätta sig emot statliga reformer och subventioner inom området.⁵⁰

Det historiebruk vi ser här är främst vaga retoriska grepp som kritiserar en historisk ojämn fördelning av flyktingmottagandet över tid. Jag anser att detta fall är något utav ett gränsfall,

---

⁴⁸ Elin Castlin. *Så utnyttjas flyktingkrisen i desinformationskriget*. Svensk Tidskrift. 2015.

⁴⁹ Joakim Tholén. *Var är alla goda patrioter?* Svensk Tidskrift. 2015.

⁵⁰ Tora Färnström. *Flyktingmottagande är inte ett kommunalt val utan en kommunal skyldighet*. Tiden. 2015.

men kopplas till det politiskt-pedagogiska historiebruket som ett politiskt grepp i syfte att öka legitimiteten för sina ståndpunkter genom att politisera historien.

Var är den socialdemokratiska EU-visionen?

Grundbulten i artikeln är centrerad kring hur de socialdemokratiska partierna har förlorat sin enighet och sin samlande utopiska framtidsvision där jämlikhet varit ledstjärnan. En återgång till de visioner som präglade socialdemokratien för tjugo år sedan vid Sveriges kampanjande för medlemskap i EU, är livsviktigt om tron på EU som projekt ska överleva. Författaren hävdar att en slags Thatcherism och högerdominans fått råda i EU under den tyska förbundskanslern Angela Merkel under finanskrisen och migrationskrisen. Lösningen till att bryta dominansen är en ny enighet mellan mitten-vänster på socialdemokratisk grund där jämlikhetsfrågor får agera som delare mellan högern och vänstern. En ny vision behövs, enligt författaren, för socialdemokratiens överlevnad i både EU som union och i medlemsländerna.⁵¹

Det historiebruk som framförs här kan kopplas till både det ideologiska och det politiska historiebruket. Kriserna kopplas till högerens dominans, Thatcherism och Merkel i EU. Medan en återkomst till den utopiska socialistiska grunden är lösningen. Vilket legitimerar en socialistisk ordning utan att på djupet analysera den politiska verkligheten utan istället konstruerar en klar kontrast mellan högern och socialismen.

Flyktingkatastrofen som manar till solidaritet

Artikeln handlar om den katastrof som skett på Medelhavet i flyktingkrisens spår, skribenten beskriver ingående det lidande och desperation som pågår. Skribenten refererar till Andra Världskriget och menar att vad vi ser idag, 2015, är den värsta flyktingkatastrofen sen krigsslutet. Det är den förda europeiska och svenska politiken som har resulterat i dagens situation med tusentals dödsoffer på Medelhavet, vilka skett i försök att ta sig till Europa. Katastrofen på Medelhavet har resulterat i att debatten svängt från ett kostnadsperspektiv till ett medmänskligt perspektiv menar författaren. En solidaritet på längre sikt behövs av regeringen.⁵²

---

⁵¹ Jesper Bengtsson. *Var är den socialdemokratiska EU-visionen?* Tiden. 2015.

⁵² Lina Stenberg. *Flyktingkatastrofen manar till solidaritet.* Tiden. 2015.

Här menar jag att vi tydligt ser en politisering av historiska händelser. Det politiska historiebruket används för att debattera flyktingfrågan på så vis att skribenten spelar på den starka känslomässiga laddning associationer till Andra Världskriget och Förintelsen skapar hos mottagaren. Här ser vi tydligt hur Andra Världskriget används som en referensram i debatten.

Ge ensamkommande barn en chans

I artikeln problematiseras hur Sverige står inför utmaningar att hantera politiskt i form av den ökade flyktingströmmen. Skribenten hävdar att mottagandet ökat med åttiofyra procent fler flyktingar som kommit till Sverige under 2014 jämfört med året tidigare. Viktiga politiska åtgärder är att agera snabbt för att fånga upp de flyktingar med traumatiskt förflutet, som saknar skolgång och behöver stöd för att etablera sig i samhället. Skribenten pekar på hur medelåldern för gruppen flyktingar sjunkit och allt fler barn tas emot i Sverige.⁵³

Artikeln innehåller enligt mig ett icke-bruk av historia. Det finns ett utrymme för historieanvändning och att konkretisera resonemanget i ett historiskt kontext.

Rätten till liv går inte att ignorera

Artikeln är skriven som en kritik och reaktion mot regeringens åtgärder november 2015 för att minska flyktingmottagandet temporärt. Uttryck som kritiserar är hur regeringen använt formuleringar såsom att de ämnar vara humana genom att ge ett humant och värdigt mottagande. Varpå artikelförfattaren istället hävdar att det är direkt inhumant att vägra flyktingar skydd och säkerhet i någon form. Inget historiebruk används, däremot används historia som ett slags slagträ genom formuleringen:

I motsats till det som sades av Åsa Romson kommer inte den här perioden att gå till historien som den tid då vi kände oss stolta över Sverige. Den kommer att gå till historien som tiden då Sverige tillsammans med alla andra EU-länder valde att se ut som de tre klassiska aporna. Man vägrar ta in, vägrar att se och vägrar att ta sig an utmaningen.⁵⁴

Här används historia som ett slags slagträ genom att, enligt mig, göra lösa retoriska kopplingar till hur historien kommer komma ihåg dessa gärningar och händelser. Vilket sänder signalen

---

⁵³ Sirin Kara. *Ge ensamkommande barn en chans*. Tiden. 2015.

⁵⁴ *Rätten till liv går inte att ignorera*. Tiden. 2015.

till läsaren att skribenten står på "rätt" sida av historien och spelar på det känslomässiga i dess signifikans. Dessutom är hänvisandet till de tre aporna en slags referens till äldre Östasiatisk kultur och historiebruk. Det är enligt mig ett politiskt historiebruk.

Hela världens Flen

Artikelns författare diskuterar här frågor såsom invandring, utanförskap och segregation utifrån småorten Flens perspektiv. Kommunen Flen har sedan 50-talet tagit emot ett stort antal flyktingar. Under tidigare decennier främst invandrare från Finland och forna Jugoslavien. Därefter chilensare, bosnier och irakier. Den största gruppen invandrare de senaste femton åren har varit med Somalisk bakgrund. Attraktionskraften för kommunen har varit billiga bostäder i kombination med en utvecklad arbetsindustri. Urbaniseringen har däremot lett till att merparten av tillgängliga arbeten flyttat till storstäder. Vilket resulterat i en utbredd arbetslöshet. I takt med den ökade arbetslösheten och en ökad flyktingmottagning menar skribenten att ett antal rasistiska attacker utförts mot samhällets moské och skolor med där majoriteten av eleverna har en utländsk bakgrund. Skribenten menar att stadens segregation utvecklats från en historisk grund där det finns stora kontraster mellan rikt och fattigt, arbetare och överklass, till att idag baseras på bakgrund och etnicitet. Ett utbrett missnöje med samhällsutvecklingen i Flen är vad som driver på denna segregation.⁵⁵

Historiebruket här menar jag är kopplat till både det ideologiska och det politiska bruket. Dels försöker författaren legitimera invandring genom att peka på historiska exempel där invandring varit lyckosamt för kommunen Flen. Dels genom hur man pekar på en slags intern historisk klasskamp inom kommunen för man ett ideologiskt historiebruk. Författaren legitimerar och konstruerar en historisk verklighet om delning i kommunen.

Fall där historiebruk saknas

Publicerat i *Tiden* 2015 i relation till invandringsdebatten fanns tre artiklar vilka helt saknar ett historiebruk. I den första fördes en diskussion om hur den prioritering som fanns i integrationsdebatten anses av skribenten vara felaktig för att på längre sikt fortsatt kunna ha ett stort mottagande. Kristdemokraterna och Folkpartiets förslag på ökade språkkrav på flyktingar

---

⁵⁵ Jesper Bengtsson. *Hela världens Flen*. Tiden. 2015.

samt en tre års väntetid innan ett permanent uppehållstillstånd delas ut, kritiserades. Vad som istället föreslogs av skribenten är stödjande insatser i syfte att minska otrygghet och osäkerhet. Socialdemokraterna och Miljöpartiet kritiserades i sin tur i artikeln för bristande initiativ i frågan. Istället förordades Centerpartiets förslag om ekonomisk kompensation för de kommuner som tar emot ett stor antal flyktingar.⁵⁶ I den andra artikeln som helt saknar ett historiebruk fördes en kritik om de införda åtgärderna i invandringspolitiken angående ett temporärt avskaffande av permanenta uppehållstillstånd. Skribenten hävdade att dessa åtgärder ökar både otrygghet och utgifter. Istället bör en rättssäker asylprocess med permanenta uppehållstillstånd efterfrågas.⁵⁷ Slutligen såg vi en avsaknad av historiebruk i en artikel om hur fler hyresrätter ansågs behövas för att integrera nyanlända. Det var en kortare artikel om bostadssituationen 2015 med förslag på att ett nybyggande av hyresrätter ansågs centralt för att lösa bostadssituationen för nyanlända.⁵⁸

Svensk Tidskrift 2018

Liberalkonservatism: Liberal och konservativ gemenskap är möjlig

Själva basen i artikeln är en politisk diskussion kring hur liberalism och konservatism påstås vara förenligt i modern politik. Betydelsen av olika skolor inom liberalismen diskuteras, exempelvis den mer progressiva rörelsen. Denna har mindre gemenskap i politiska värden jämfört med den konservativa rörelsen. Här tas den förda invandringspolitiken under 90-talet upp som ett exempel. Inom den liberala rörelsen, främst hos aktiva ungdomspolitiker och liberala ungdomsförbund var 90-talet kantat av progressiv politik, fokus på värden såsom individuell frihet från staten, fri invandring och legalisering av droger.⁵⁹

Eran under 90-talet där liberala tankemedjor såsom Timbro grundas och börjar trycka material på svenska har spelat in i förklaringen till varför denna period ofta blir ihågkommen under ett nostalgiskt skimmer. Intressant är, enligt skribenten, hur denna liberala progressiva period följs av den mest konservativa generationen (individer födda mellan 1980 och 1995) räknat sen

---

⁵⁶ Jesper Bengtsson. *Fel prioritering i integrationsdebatten*. Tiden. 2015.

⁵⁷ Sirin Kara. *Fel väg för asylpolitiken*. Tiden. 2015.

⁵⁸ Sirin Kara. *Fler hyresrätter behövs för att integrera nyanlända*. Tiden. 2015.

⁵⁹ Catarina Kärkkäinen. *Liberalkonservatism: Liberal och konservativ gemenskap är möjlig*. Svensk Tidskrift. 2018.

1940-talet. Vilket i sig skapar en förening mellan traditionellt konservativa värden med en liberal politik. En förening mellan individualism och konservativa värderingar. Däri ligger invandringsdebatten som grund för splittringen. Splittring i invandringsfrågan bland liberaler hävdar skribenten grundar sig i Lockes principer om äganderätt ur ett historiskt perspektiv. Det vill säga, hur jorden har en starkare koppling till de som under generationer varit med och skapat samhället. Via skattsedeln eller på annat sätt och att denna grupp därefter har bestämmanderätt. Den andra aspekten, som inte kopplas till några historiska faktorer eller exempel, är de politiskt praktiska utmaningarna som invandringspolitiken för med sig. Gemensamt anses borgerligheten vara positiva till öppenhet genom hur de som grupp är för en stor arbetskraftsinvandring.⁶⁰

Historiebruket i artikeln anser jag vara ideologiskt och politiskt. Exempelvis argumentationen kring Lockes principer och nämmandet av en historisk gemenskap mellan liberaler och konservativa skriven på en ideologisk grund. Det finns en ideologisk grund för gemenskap vilken spänner sig tillbaka i historien, hävdar författaren.

Centern sätter aktivism framför rättssäkerheten

Artikeln kritiserar Centerpartiets stöd för den så kallade Gymnasielagen. Lagen innebar att de Afghaner som kom till Sverige innan den 24 november 2015 samma år kommer få stanna i Sverige tills de gått ut gymnasiet. Skribenten menar att vi fortfarande befinner oss i ett liknande läge som under Migrationskrisen 2015 eftersom invandringen dels fortfarande ligger på historiskt höga nivåer, dels eftersom både stat och kommun nu får lida ekonomiskt. Samt att problemen med exempelvis bostadsbrist, utanförskap och försörjning eskalerat och att arbetslösheten är hög hos gruppen flyktingar. För att kritisera lagförslaget menar skribenten att detta är ett historiskt dåligt lagförslag som saknar likstycke. Den primära kritiken består av ett påstående om att rättssäkerheten sätts ut spel eftersom lagen är inriktad på en snäv etnisk grupp, dessutom att det är långsiktiga satsningar som behövs istället för kortsiktiga sådana. Likt denna lag, menar skribenten.⁶¹

---

⁶⁰ Kärkkäinen. *Liberal konservatism: Liberal och konservativ gemenskap är möjlig*. Svensk Tidskrift. 2018.

⁶¹ Hugo Selling. *Centern sätter aktivism före rättssäkerhet*. Svensk Tidskrift. 2018.

Här ser vi enligt mig ett klassiskt politiskt historiebruk i retoriska formuleringar såsom ”historiskt dåligt”. Syftet är att skapa negativa associationer för förslaget hos mottagaren, samtidigt som författaren är relativt vag och diffus.

Sverige – ett ganska konservativt land?

Här diskuteras Sveriges politiska ideologer utifrån Markus Uvells bok *Bakslaget*. Primärt menar Olsson att den gamla höger/vänsterskalan där vi utgår från relation till stat och offentlig sektor istället ska ersättas till att handla om konservatism och synen på invandring. Olsson nämner migrationskrisen 2015 som banbrytande för hur en politiskt förändring tvingades fram och förändrade var partierna står på skalan.⁶²

I artikeln menar jag att vi ser ett politiskt historiebruk som är subtilt, men syftar på ett politiserande av migrationskrisen 2015.

Löfven, Åkesson och LO

Artikeln är resonerande kring valet och LO:s framtid sett till om de socialdemokratiska väljarna blir en minoritet i organisationen LO. Det blir, enligt skribent Hjort, inte hållbart att stödja ett politiskt parti officiellt som Socialdemokraterna om medlemmarnas partisympatier i huvudsak ligger hos SD eller andra partier. Vilket är en åsiktsförändring som skribenten ser kunna ske på längre sikt sett till dagens utveckling. En del i att finna en lösning hävdas vara för Socialdemokraterna att anpassa sin flyktingpolitik efter Sverigedemokraterna. Eftersom det är denna som hävdas vara det som lockar väljare att ändra sina sympatier. På så sätt inlemmar SD i regeringen utan att ge dessa konkret inflytande. Vidare menar skribenten att detta finns en chans att tygla SD samtidigt som man ”räddar” Sverige från SD:s övriga politik.⁶³

Det historiebruk som användas är hur skribenten nämner den arbetsrättsliga Vaxholmskonflikten 2005 mellan fackförbundet Byggnads och lettiska gästarbetare. Mantrat som användes av ilska fackmedlemmar till de lettiska arbetarna ”Go home!” omnämns i texten. Skribenten antyder att det finns en slags hyckleri i hur LO inte markerade hårt nog mot

---

⁶² Peter Olsson. *Sverige – ett ganska konservativt land?* Svensk Tidskrift. 2018.

⁶³ Klas Hjort. *Löfven, Åkesson och LO*. Svensk Tidskrift. 2018.

hårda tongångarna, men markerar hårt mot SD. Därför, enligt Hjort, handlar konflikten och splittringen i sig istället om arbetarrörelsens enighet och inte migrationspolitisk i grunden.⁶⁴

Jag anser att vi främst ser ett moraliskt historiebruk i denna artikel. Vi ser detta tydligt genom hur författaren utifrån historiska exempel såsom Vaxholmskonflikten antyder att moderna LO är hycklare utifrån en moralisk grund.

Tillståndet inom EU

Europaparlamentariker Gunnar Hökmark skriver här en debattartikel argumenterandes för positiva aspekter hos EU. Det centrala är hur Hökmark bemöter den kritik som ställs mot EU från EU-kritiker om hur gemensamma lagstiftningar och praxis resulterar i att Sverige förlorar sin suveränitet. Hökmark vänder i sin tur på detta resonemang och radar upp exempel där gemenskapen istället har visat sig ha styrka. Samtidigt som där finns en förankring i den svenska demokratin och besluten i EU fattas på liknande sätt som i vår svenska demokrati. Hökmark menar att värden såsom frihet, marknadsekonomi och gemensam säkerhetspolitik är av högsta vikt. Invandringspolitiken nämns i samma anda, där Hökmark hävdar att en gemensamt reglerad invandring, yttre gränskontroller och lagstiftning behövs.⁶⁵

I artikeln ser vi ett vagt politiskt historiebruk, inte direkt kopplat till själva invandringsfrågan utan till argumentationen som helhet genom att använda historia retoriskt.

Den nya partikartan

Artikeln är skriven efter valet 2018 och diskuterar konsekvenserna av de nya partikartan, den nya problematik som uppstått och den nya dynamiken mellan högern och vänster som finns i regeringsfrågan. Tobisson nämner historiska exempel på hur man tidigare löst regeringskriser såsom politiska reformer 1970, tvåkammerssystemet, införandet av enkammare och riksdagsspärren på fyra procent. Det är, enligt Tobisson, på grund av att de etablerade partierna gått emot den breda opinionen i invandringsfråga som gett Sverigedemokraterna mandat och stöd hos folket. Vilket i sin tur resulterat i regeringskris. Men historiskt har splittringen legat latent sedan 90-talet menar Tobisson. Det går att dra en rakt linje och paralleller mellan

---

⁶⁴ Hjort. *Löfven, Åkesson och LO*. Svensk Tidskrift. 2018.

⁶⁵ Gunnar Hökmark. *Tillståndet inom EU*. Svensk Tidskrift. 2018.

Sjöbopartiet och Ny Demokratis valframgångar till Sverigedemokraternas framgångar i opinionen. Eftersom man inte tidigare, under Carl Bildts styre och senare, förmådde att adressera väljarflykten och de nya partiernas framgångar på ett adekvat sätt, som Sverigedemokraterna har lyckats bli etablerade och växa. Det som, enligt Tobisson, bör ske idag är att ta fasta vid de historiska misstagen, definiera borgerligheten och agera utifrån det nya läget.⁶⁶

Här menar jag att vi ser inslag av både ett politiskt och ett ideologiskt historiebruk. Dels ett politiserande av historien i syfte att söka legitimitet för sin ståndpunkt. Samtidigt är historiebruket på en ideologisk grund där man beskriver en längre kontinuerlig konstruerad verklighet.

Alliansen var ett ok i oppositionen

Skribenten kritiserar i sin artikel Alliansen i sin nuvarande form och menar att denna bör omstruktureras om den ska överleva. Det saknas en värdemässig relevans inför dagens samhällsproblem, saknar samordning och har skadats av den beröringsskräck som funnits gentemot migrationsfrågan. Sonesson menar att det är Alliansens närhistoriska misstag, bland annat Alliansens migrationspolitiska överenskommelse med Miljöpartiet 2011, som lett till valförlusten. Även den så kallade Decemberöverenskommelsen 2014 har varit ödesdiger för både Alliansen och Moderaterna som parti.⁶⁷

Vi ser ett politiskt historiebruk, anser jag, om just Decemberöverenskommelsen. Det sker ett legitimerande politiserande om just regeringskrisen 2014.

Fall där historiebruk saknas

För *Svensk Tidskrift 2018* fann jag två fall där ett användande av historiebruk helt saknas. Den ena artikeln utgöres primärt av en diskussion kring relevansen av akademisk utbildning i relation till kostnaden för individen och staten. Invandringsdebatten här utgöres av en diskussion kring invandrares språkkunskaper och hur detta i sin tur påverkar den svenska marknaden.⁶⁸ Nästa artikel som saknar historiebruk är i form av en återpublicering av ett tal från 2018. Här

---

⁶⁶ Lars Tobisson. *Den nya partikartan*. Svensk Tidskrift. 2018.

⁶⁷ Christian Sonesson. *Alliansen var ett ok i oppositionen*. Svensk Tidskrift. 2018.

⁶⁸ Jonas Grafström. *Är din utbildning värdelös?* Svensk Tidskrift. 2018.

diskuterades begreppet frihet ur ett antal samhälleliga aspekter som demokrati, ekonomi, kultur och individuell frihet. Invandringsdebatten är en del i diskussionen om just begreppet frihet i en del av en större diskussion om invandringsfrågan som en viktigt demokratisk fråga och uppges viktig för befolkningen.⁶⁹

Tiden 2018

Den danska läxan; Tappa aldrig den fackliga förankringen

Här ställs den danska debatten kring invandring mot den svenska debatten, i koppling till socialdemokratiens relation till facket. Naraghi målar upp en bild av en själlös dansk socialdemokrati som kapat sina band till fackföreningsrörelsen. Detta har skapat frågor kring partiets existensberättigande och identitet. Vilket resulterat bland annat i en populistisk jakt i partiet där man hoppar på olika trender, utan egentlig koppling till grundläggande socialdemokratiska värderingar. Varav en av dessa trender påstås vara en invandringskritisk politik. Här trycker skribenten på hur viktigt det är att ha en historisk kontinuitet. Utan att förankra ett parti i ett historiskt kontinuerligt ställningstagande, liksom den socialdemokratiska för jämlikhet och fackföreningar, finns ingen konkret förankring eller motivering till dess existens. Det samma, menar skribenten, gäller för en politisk förankring till specifika grupper. Naraghi menar dessutom att man kan dra paralleller mellan en hårdare ton i invandringsdebatten i Sverige till hur det danska debattklimatet kom att bli så pass hårt som det är idag. Det grundar sig i hur socialdemokratin övergivit fackrörelsen och hur borgerligheten i Sverige drivit politiken i en arbetarfientlig linje. Vilket i sig ställer klass mot klass, då också invandrare mot arbetare, där invandrare blir syndabockar. Naraghi avslutar med en historisk koppling till Olof Palme och 70-talets socialdemokrati med ett citat från Västtysklands förbundskansler Willy Brandt ur ett brev skrivet till Palme ” *Förändringar och reformer måste fattas, förstås och drivas fram som nödvändigheter och gemensamma uppgifter av solidariska medkämper..... Detta förutsätter dock ... att socialdemokratin kan uppbringa tillräcklig vilja till öppenhet och tolerans.*”⁷⁰

---

⁶⁹ Dick Kling. *Ett tal om frihet*. Svensk Tidskrift. 2018.

⁷⁰ Laila Naraghi. *Den danska läxan; Tappa aldrig den fackliga förankringen*. Tiden. 2018.

Texten innehåller enligt mig ett moraliskt historiebruk vilken tydliggörs genom en intellektuell diskussion kring den fackliga kopplingen till socialdemokratien. Det omoraliska här är att de baksteg, bland annat inom invandringspolitiken, som drabbat partiet är just ett resultat av hur makten vänt fackföreningarna ryggen.

Att knäcka SD-koden

Artikeln diskuterar Sverigedemokraternas, och mindre partier såsom Alternativ för Sverige, valframgångar 2018 i relation till den allmänna attityden om invandringsrelaterade frågor. Skribenten diskuterar hur SD som parti nu granskats som övriga partier i politiska sakfrågor, vilket uppvisat ett antal svagheter och luckor i budgeten. Olyckliga rasistiska formuleringar såsom ”nedärvd essens” i partiprogrammet och hur socialdemokratien fokuserat på sjukvården samt SD:s brister inom detta område, anses enligt skribenten vara en grundbult i SD:s förhållandevis låga valresultat. SD har spelat på en sorts klasskamp där man bytt ut höginkomsttagare och låginkomsttagare till istället utlandsfödda mot svenskfödda. ”Lösningen” i att knäcka SD politiskt ligger i dels ett antirasistiskt arbete, dels i radikala jämlikhetsreformer. De historiska händelser författaren nämner är terrordådet på Drottninggatan. Med vetskapen om att terrordådet utfördes av en avvisad asylsökande, hävdar Pelling att det ofrånkomligen påverkar folkets politiska åsikter om invandringspolitiken och asylsökande.⁷¹

Skribentens historiebruk här grundar sig i det politiska historiebruket. Diskussionen kring terrordådet på Drottninggatan innebär en politisering av en traumatisk händelse given att skapa kraftfulla associationer hos mottagaren.

Asylfrågan, det svåraste politiska beslutet

Artikeln handlar om den svåra balansen i att diskutera en politiskt känslig fråga såsom asylrätt och migration på ett sätt som samtidigt är politiskt sakligt, men samtidigt respektfullt. Nyckeln till att hitta en långvarig politisk lösning påstås vara att ”ha två tankar i huvudet.” Det vill säga, att undvika en polariserande retorik, samtidigt som man tänker politiskt långsiktigt och inför möjligen opopulära reformer, men långsiktigt hållbara. Artikelförfattaren presenterar förslag utifrån sju olika punkter. Där innebörden av reformerna kan summeras som hur man bör se

---

⁷¹ Lisa Pelling. *Att knäcka SD-koden*. Tiden. 2018.

möjligheter och positiva aspekter av invandring, samtidigt som man har en rationell bild om hur ett hållbart mottagande ska se ut. Här återkopplas till den historiska invandringen från Bosnien. Hur detta är ett exempel på hur asylinvandring över tid kan ha positiva effekter och följder för både samhället och individer.⁷²

Här nämns invandringen från Bosnien till Sverige som ett historiskt exempel på lyckad invandring. I kontexten anser jag att det är ett politiskt-pedagogiskt historiebruk som används. En företeelse politiseras i syfte att skapa stöd i opinionen och verka legitimerande.

Radikalkonservatismen – Den punkiga återkomsten av idéerna som beredde väg för fascismen

Artikeln är centrerad kring en idépolitisk diskussion om hur högerpopulister och etnonationalister, invandringskritiker, gemensamt världen över, vinner mark politiskt och i allt högre grad styr de politiska diskussionerna och skapar ett slags framtidsdystopi. Specifikt syftar författaren på olika partier såsom Front National i Frankrike, Sverigedemokraterna i Sverige, Alt-Right i USA, Orbán i Ungern etcetera. Gemensamt för dessa, hävdar Färm, är att de vilar på en radikalkonservativ grund. Med vilket åsyftas ett fokus på etnicitet och en homogen nation. Medan närbesläktade socialkonservatismen istället vilar grunden i kristen etik och moral.⁷³

Västvärldens radikalkonservativa, menar skribenten, målar unisont upp en bild där ”vänsteretablissemangen” är fienden till den vita heterosexuella mannen och den västerländska kulturen som helhet. Här drar Färm paralleller till nazismen och hävdar att retoriken är den samma, men med ett fokus på kultur istället för etnicitet. Vidare diskuterar Färm konkreta exempel på denna företeelse. SD:s gruppleadare Mattias Karlsson använde sig av en krigsliknande retorik där han liknade dagens politiska situation vid en ”existentiell kamp om vår kulturs och nations överlevnad” att likställa med historiska invasioner från främmande militära makter, där Sverige kämpade för sin överlevnad. Färm gör även jämförelser till Mussolini och fascism där han konstaterar att det finns både likheter och skillnader mellan dagens radikalkonservativa och 1900-talets fascism. Men konstaterar att radikalkonservativa inte är fascister, även om de delar många grundläggande drag. Ytterligare historiska exempel som nämns är hur radikalkonservativa delar tankesätt med de som fanns i den Amerikanska

---

⁷² Tiden. *Asylfrågan, det svåraste politiska beslutet*. 2018.

⁷³ Daniel Färm. *Radikalkonservatism – Den punkiga återkomsten av idéerna som beredde väg för fascismen*. Tiden. 2018.

södern och i Sydafrikas apartheidssystem. Färm menar att det är besattheten av att dela upp människor utifrån nationella identiteter, svensk och icke-svensk, som vilar på samma strukturella tankesätt, en form av institutionaliserad rasism.⁷⁴

Ytterligare exempel på hur radikalkonservativa använder historia som diskuteras av Färm, är ännu en gång från SD:s Mattias Karlsson. I ett inlägg på sociala medier målar Karlsson upp en bild av hur partiets aktiva är en del i en historisk kamp för självständighet och överlevnad. Vidare nämner Karlsson hur Sverige varit ockuperat av främmande makter, utländska fogdar och ännu överlevt, vilket vi även kan göra idag om vi kämpar. Färm menar även att den typ av retorik Karlsson använder är en form av ett uttryck för elitism i hur han använder historiska exempel i sin politiska retorik. Ett annat exempel Ferm diskuterar kommer från Unite the Right-demonstrationen i Charlottesville 2017 där de radikalkonservativa gick ut i stöd för att behålla statyn av Robert E. Lee och i protest mot att två parker bytte namn från att ha varit uppkallade efter välkända sydstatsgeneraler. Detta blir enligt Ferm blir ett slags uttryck för den existentiella kampen för den egna gruppen och kulturen.⁷⁵

Artikeln är rikligt fylld av historiebruk. Citaten från Mattias Karlsson som används är uppenbart ett uttryck för ett ideologiskt historiebruk. Här konstrueras en egen verklighet, existentiellt hot i form av invandring, där det egna partiet och dess ställning legitimeras genom att ta aktivt ställning mot hotet. I argumentationen förekommer även ett politiskt historiebruk i form att nazism och fascism politiseras och diskuteras i relation till skribentens argumentation. Även Färms exempel om Unite The Right i Charlottesville i frågan om Robert Lee är ett uttryck för ett politiskt historiebruk.

Den nationella sagostunden

Här förs en diskussion om svenskhet som begrepp, svensk kultur, nationalism och en nationell gemenskap. Själva diskussionen är rik av historiebruk och kopplar historiska ikoner såsom Gustav Vasa, till den moderna svenska nationella självbilden. Dock menar författaren att det är de nya strömningarna inom invandringspolitiken som tvingat fram en diskussion kring hur vi ska definiera oss som nation och var vi ska hitta en gemenskap.⁷⁶

---

⁷⁴ Ferm. *Radikalkonservatism – Den punkiga återkomsten av idéerna som beredde väg för fascismen*. Tiden. 2018

⁷⁵ Ferm. *Radikalkonservatism – Den punkiga återkomsten av idéerna som beredde väg för fascismen*. Tiden. 2018.

⁷⁶ Daniel Mathisen. *Den nationella sagostunden*. Tiden. 2018.

Det historiebruk vi ser här är ett politiskt historiebruk.

Fall där historiebruk saknas

För *Tiden* 2018 fann jag ett fall där historiebruk inte var närvarande. I artikeln påstås att demokratin var hotad av Sverigedemokraterna och övriga populistiska partiet runtom i Europa. Argumentationen fördes utifrån punkterna: högerpopulism, exkluderande nationalism, intolerans mot pluralism och ett ifrågasättande av demokratins grunder. Invandringspolitiken nämns under punkten för exkluderande nationalism.⁷⁷

Jämförande analyser och slutsatser

I *Svensk Tidskrift* ser vi en samling olika teman kopplade till historia användas i invandringsdebatten. I min första artikel ser vi hur en jämförelse illustreras mellan det moderna Sverige och det medeltida Venedig. Det förs en intellektuell diskussion med en relativt laddad ton där invandringspolitiken sätts i ett sammanhang där hotet från denna likställs med hot från Ryssland och islamistiska terrorgrupper. Denna artikel står tydligt ut från resterande av materialet från *Svensk Tidskrift*. Dels används mer kontroversiella och laddade formuleringar och exempel än i övriga artiklar, dels hur diskussionen primärt förs utifrån olika historiska exempel. Just historia som referensram är det primära utifrån en modern politisk debatt. I ytterligare en artikel från 2015 nämns hur Tysklands moderna administration har sin grund i delningen mellan katoliker och protestanter sedan medeltiden. Dessa två exempel är tydliga skillnader mot tidskriften *Tiden*, men även mot *Svensk Tidskrift* under 2018, där historiebruket utgår från historia från 1900-talet till modern tid och saknar äldre historiska exempel. Mer laddade historiska exempel syns i *Tiden* än i *Svensk Tidskrift*. Med laddade exempel syftar jag på den kopplingen som finns mellan ett historiemedvetande och stora händelser som framkallar starka känslor. I *Tiden* ser vi hur Andra Världskriget, nazism och Förintelsen används dels för att motivera seriositeten i migrationskrisen 2015, dels som en del i den politiska diskussionen 2018. Under 2018 ser vi även hur terrordådet på Drottninggatan politiseras. Terrordådet menar jag kan behandlas som en så kallad stor händelse vilken har påverkat vårt historiemedvetande

---

⁷⁷ Bengtsson, Ferm & Pelling. *Upprop: Slut upp mot SD för demokratin*. *Tiden* 2018.

och framkallar starka känslor när denna är använd i en politisk debatt. Samma trend ses även i *Tiden* i en artikel från 2018 där så kallad radikalkonservatism och invandringskritiska/nationalistiska partiet kritiserar och sammankopplas till den institutionella rasismen i den amerikanska södern och i Sydafrikas apartheidsystem.

I tidskrifterna både för 2015 och 2018, exkluderat *Tiden* 2018, används frekvent klassiska politiska retoriska grepp där det diffust hänvisas till hur historien kommer döma de som inte sympatiserar med skribentens ståndpunkter, samt ett behov av att vara på rätt sida av historien. Här kan vi se hur historia är en viktig del i den politiska argumentationen, där konkreta exempel på händelser inte är nödvändiga för att skapa associationer eller verka legitimerande för en specifik sak. Istället låter man mottagaren konstruera en egen historisk verklighet baserat på det historiska medvetandet och koppla budskapet till egna historiska exempel för vad som anses moraliskt korrekt. Ett annat argument som återkommer är hur man diffust nämner lyckad invandring ur ett historiskt perspektiv från 1950-talet och framåt. Båda tidskrifter lyfter vid flertal tillfällen upp och diskuterar den moderna invandringspolitiken utifrån ett historiskt perspektiv i ett antal artiklar. De exempel som återkommer är invandringen till Sverige från forna Jugoslavien och hur slutsatser som kan dras ifrån invandringen som ett historiskt exempel är hur Sverige som invandrarland har en historisk grund i att lyckas i modern tid. Förtydligat hävdar jag att detta är ett tecken på hur man försöker motivera ett politiskt beslut och legitimera denna genom att göra historiska kopplingar. När samma exempel är kopplade till kritik är det främst inga egentliga nivåer på invandringen som kritiserar, höga nivåer beskrivs i regel som en nödvändighet, utan främst det svenska mottagandet och den svenska integrationspolitiken.

Min undersökning visar även att det finns tydliga skillnader som kan kopplas till klassiska politiskt historiska värden kopplade till en höger-vänster skala. En artikel i *Svensk Tidskrift* kritiserar exempelvis det svenska välfärdssystemet som historiskt föråldrat och hävdar att det är en liberal politik, inte baserad i ett välfärdssamhälle, som är grunden till att vara ett lyckat invandringsland. Samt drar kopplingar till USA:s lyckade inkluderande samhällsmodell under 300-år. I *Tiden* ser vi istället ett argumenterat utifrån just en historisk välfärdsmodell och klassiska socialistiska värderingar. Exempel på detta menar jag ses i artikeln om Flen, 2015, där dagens integrationsproblem kopplas till en slags historiskt klasskamp och segregation inom kommunen. I samma anda kopplar även en artikel i *Tiden*, vad författaren menar är misslyckanden inom flera områden, bland annat invandringspolitiken, de senaste decennierna till just Thatcherism, från konservativa Thatcher, till Merkels högerdominans i EU. Det är istället enighet baserad på den historiska socialistiska jämlikhetsgrunden som bör få ett

återfödelse, enligt författaren, för att lösa de politiska problemen. Just denna tydliga anspelande på höger/vänster syns tydligast under migrationskrisen 2015 och blir mindre synlig valåret 2018.

Relativt jämnfördelat visar min undersökning en avsaknad av just historia i debatten. En generell historielöshet där debatten kring invandring förankras i enbart moderna politiska fenomen. Detta är i sig även ett fynd i min undersökning och är förekommande i såväl *Tiden* som i *Svensk Tidskrift* 2015 och 2018. En avsaknad av en historisk förankring förekommer i snitt i mindre än tjugofem procent av mitt analyserade material. Däremot syns fler fall av en avsaknad av historiebruk i *Tiden* 2015. Där en förändring sker till 2018 där enbart ett fall hittas. Vi kan med detta i ryggen konstatera att den politiska invandringsdebatten huvudsakligen argumenteras utifrån historiska exempel. Men att en betydande del av debatten saknar en förankring i historia och att en viss skillnad sker mellan 2015 och 2018 i *Tiden*. I samma anda visar även historiebruket hur just tidskrifterna är en tydlig del i en höger-vänsterskala. Ofta kritiserar den egna politiska sidan utifrån en närhistorisk grund med uppmaning om en förbättring och förändring i modern tid. Här handlar det inte om att man tar bort en legitimitet, utan snarare pekar på dåliga beslut eller dåliga ledare. Medan om den historiska kritiken är mot den andra politiska sidan är klart de historiska exempel som används hårdare. Intressant här är även hur *Svensk Tidskrift* som i grunden är borgerliga, ändå använder invandringen under socialistiskt styre som ett positivt historiskt exempel, utan att involvera ideologi eller partier i sitt resonemang. Medan min undersökning visar att *Tiden* istället innehåller artiklar där man påpekar att den lyckade invandringen under 1900-talet är ett led i en historisk kontinuitet som legitimerar både socialism och en hög nivå av invandring. Intressant i samma kontext är även hur avsaknad av historia kan ses i artiklar där historiska exempel förekommer. Det blir en komplex diskussion som i sig möjligen kan vara grund för ett självständigt arbete, men i samtliga artiklar jag analyserat tenderar innehållet att vara ensidigt och förenklat. Vilket självfallet är sammanknutet med hur syftet inte är att ge en nyanserad historisk bild, utan förmedla historia utifrån en politisk diskurs som leder till att läsaren stödjer skribentens egen tes. Ofta finns det utrymme för en vidare diskussion kring politiskt historiska exempel från andra perspektiv. Jag har klassat dessa som ett icke-bruk, vilket jag kommer utveckla ingående i nästa del.

Sammanfattning och resultat

Tidigare forskning

De delar av min undersökning där kopplingar kan göras till Åsa Linderborgs studier, ser vi att tydliga paralleller kan dras till mina resultat. Eftersom Linderborgs verk relevant för min studie behandlar historiebruket i den socialdemokratiska historieskrivningen är delarna ur min undersökning om Tiden mest relevanta. Tiden, vilken kopplas till Socialdemokraterna, delar den bilden av historieskrivning som Linderborg beskriver. Historiebruket kring invandringsdebatten, i de fall denna förankras i socialdemokrati kopplas till positiva värden. Vilket vi ser bland annat i artikeln om vikten av en facklig förankring. Vi ser alltså tydliga spår av den socialdemokratiska kulturella hegemoni Linderborg talar om. Svårare är det däremot att se inslag av hur borgerligheten, i detta fall Svensk Tidskrift, gör anspråk på den socialdemokratiska historien. De positiva exempel av invandring till Sverige som används i Svensk Tidskrift är ofta kopplade till en socialdemokratisk regeringstid. Detta är däremot inte något man tar ställning till. Att svaret skiljer sig åt här menar jag kan förklaras med en eventuell irrelevans för borgerligheten att utveckla ämnet vidare i invandringsdebatten. Medan det istället kan finnas en retorisk fördel för Socialdemokraterna att använda sig av den kulturella hegemonin.

I mina resultat ser vi tecken på det Klas-Göran Karlsson diskuterar om Förintelsen i relation till historiebruk. Min undersökning visar att Förintelsen, likt Karlsson hävdar, används som en slags moralisk kompass och referensram i den politiska debatten. Detta ser vi främst i tidskriften Tiden där Förintelsen och Andra Världskriget används i debatten både 2015 och 2018. Med vilket vi kan konstatera att Förintelsen används som en slags moralisk kompass, men är mindre påtagligt nyttjad som exempel i debatten i Svensk Tidskrift och därmed i den borgerliga sidan i invandringsdebatten.

Vi ser dessutom att min analys överensstämmer med delar av Gunilla Hulténs resultat. Det historiebruk som kan kopplas till Hultén är det moraliska historiebruket, vilken är närvarande i Tiden 2018 och Svensk Tidskrift 2015 samt 2018, vilken visar att journalistiken i mina valda tidskrifter anspelar på Sverige som moralisk korrekt och agerar utifrån rättvisa och jämlikhet i invandringsdebatten. Vilket även sammankopplas till det historiemedvetande som är rådande i

Sverige i vilka exempel som uppkommit i min analys där en argumentations förs utifrån en moralisk grund där en skyldighet uppges vara att ta ansvar. Detta ansvar kopplas dels till hur den svenska staten historiskt agerat fel och därmed lära sig av dåtiden, även till större händelser såsom Förintelsen, dels kopplas till hur dagens svenska stat bör agera moralisk korrekt.

Slutligen hävdar jag att vi inte ser resultat i min analys som överensstämmer med Strömberg & Tholéns påstående om partitillhörighet och invandringskritik. Jag har inte funnit någon korrelation mellan en mer kritisk ställning på den borgerliga sidan, Svensk Tidskrift, mot en mer positiv ställning till invandring på den socialistiska sidan i Tiden.

Resultat utifrån teori och sammanfattande diskussion

Det mest dominerande historiebuket om jag utgår från Karlssons typologi, är onekligen det politiskt-pedagogiska. Mina resultat visar att det politiska historiebuket förekommer i båda tidskrifter för båda mina valda år. Intressant att nämna är däremot hur de olika bruken ur typologin ofta överlappar och används i kombinationer med varandra i mitt material. Framst visar sig detta gälla det politiska, moraliska och ideologiska bruket. Att det politiska historiebuket är mest dominerande kommer inte som en överraskning eftersom det analyserade materialet är just politiskt material, och de historiska exempel som används är politiserande i syfte att legitimera antingen en personlig ståndpunkt eller en viss ideologi eller parti. Den vanligaste typ av politiskt historiebuket som återkommer och är ett konstant resultat är dels användandet av den historiska invandringen till Sverige, i form av invandringen från forna Jugoslavien och Finland. Dels ett mer diffust politiskt historiebuket där historia som begrepp används som ett slags retoriskt slagträ.

Mindre vanliga, men förekommande politiskt historiebuket är de som kopplas till en äldre historieskrivning. I Svensk Tidskrift 2015 kopplas den förda samtida svenska invandringpolitiken till medeltidens Venedig. Ytterligare en artikel från 2015 gör kopplingar till medeltiden genom att diskutera arvet från den medeltida delningen mellan katoliker och protestanter i Tyskland och koppla det till dagens politiska situation. 2018 användas ett politiskt historiebuket i Svensk Tidskrift även i relation till historiskt stora tänkare. I Tiden saknar vi helt ett politiskt historiebuket som kan kopplas till äldre historia än 1900-talet. Vilket jag hävdar egentligen blir naturligt eftersom läsarkretsen är består av politiskt intresserade människor, inte historiker. Därför menar jag det vara troligt att läsarkretsen har sämre kunskap om äldre historia

och därför inte påverkas på samma sätt av ett äldre historiebruk, vilket resulterar i att det inte blir lika relevant att använda. Det politiska historiebruket i Tiden är kopplat till mer laddade händelser såsom Förintelsen, terrordådet på Drottninggatan, fascism och Andra Världskriget. Vilket även är en konsekvent skillnad mellan de båda tidskrifterna vi ser genomgående i mina resultat. Den tydligaste likheten inom det politiska historiebruket är dels den retorik som används där historia blir ett slags slagträ, dels perioder av tidigare invandring. Vilket både tidskrifter använder som ett legitimerande exempel.

Det moraliska historiebruket finner vi uttryck för i Svensk Tidskrift 2015 och 2018. Samt i Tiden 2018. I Svensk Tidskrift 2015 diskuteras invandringpolitiken utifrån en moralisk grund. Här försöker man motivera hur politiken måste försonas med den historiska oförrätt gruppen invandrare utsätts för av den svenska staten. Kritiken mot den liberala sidan är även grundad i en moralisk kritik där liberalerna kritiseras för att ha svikit sina ursprungliga rötter i den moderna politiken. 2018 utgår det moraliska historiebruket från en kritik mot LO där dessa pådyvlas vara hycklare som inte agerar konsekvent i synen på invandring och invandringstryck. Det finns en moralisk oförrätt i hur de inte tagit avstånd från interna uttryck för främlingsfientlighet, men tar avstånd från Sverigedemokraterna. I Tiden 2018 är det även här facket det moraliska historiebruket centrerar kring. Orsaken till socialdemokratis misslyckande inom en rad ämnen, bland annat invandringpolitiken, kopplas till hur denna mist sin ”själ” genom att tappa den fackliga förankringen. Istället bör man försonas med sin egen historia och utgå från denna i den moderna politiken. Det moraliska används i samtliga av mina tre nämnda fall för att peka på att en viss försoning bör ske med den egna historien för att framtiden ska vara gynnsam.

Ett ideologiskt historiebruk är främst talande för vad mina resultat visar 2015 och 2018 i tidskriften Tiden. Vi ser även inslag av ett ideologiskt historiebruk 2018 i Svensk Tidskrift där den förekommer på en mer intellektuell nivå i kombination med ett politiskt historiebruk. Den splittring som påstås finnas inom borgerligheten i invandringfrågan konstrueras till att bygga på en historisk bakgrund om principfrågor såsom äganderätten. Ett annat exempel är hur borgerlighetens påstådda misslyckade försök att hantera invandringpolitiken bygger på en ideologiskt politiskt grund de senaste decennierna med detta i ryggen försöker man rationalisera fram en intern förändring i invandringdebatten. Mina resultat visar att ett ideologiskt historiebruk finns genomgående i Tiden. 2015 diskuteras hur de senaste decenniernas misslyckande kopplas till en visionslös socialdemokratisk rörelse och en internationell borgerlig dominans i form av Thatcherism och Angela Merkel. Två tydliga sidor konstrueras

där artikeln argumenterar för en utopisk socialistisk lösning. Det är förenklade exempel med en tydligt uppdelad konstruerad verklighet. Samma exempel ser vi i artikeln om Flen där en historisk klasskamp i kommunen målas upp. 2018 i Tiden finns samma mönster. Det ideologiska historiebruket här finner vi i en artikel med en djupare ideologisk grund kring en diskussion om radikalkonservatism och invandringskritiska rörelser. Samtidens rörelser kopplas till 30-talets nazism, fascism, den Amerikanska södern och Sydafrikas apartheid. Även en diskussion förs kring en SD politikers uttalanden om hur Sverige står inför ett existentiellt hot.

Mina resultat påvisar även ett förhållandevis utbrett nivå av icke-bruk. Ett icke-bruk är förhållandevis komplext att förhålla sig inför eftersom det centrala är vad som sker i det fördolda. I majoriteten av mina resultat finns inslag av ett icke-bruk på så vis att det funnits utrymme att använda mer historiska exempel eller hur man ensidigt använda historia. På så vis döljer man även en version. Tydligast är i de artiklar där man exempelvis kritiserar en viss ideologi eller ett parti, medan man döljer sidan man själv förespråkar och den makt de haft för att förändra situationen. Jag hävdar att detta är en stor del av just politisk retorik och därför blir ett tämligen självklart inslag. Men onekligen blir resultatet att läsaren av den ena tidskriften får en ensidig bild av historien där den egna sidans misstag och missöden fördöljs i syfte att legitimera exempelvis ett maktövertagande. Vilket gäller för båda tidskrifterna, åt båda håll. I ett mindre antal artikel saknas helt en diskussion förankrad i historia, i de fall där det funnits utrymme och ett behov för en diskussion med en historisk förankring, har jag kommenterat dessa som icke-bruk. Min undersökning visar att dessa är konsekvent lika förekommande för båda årtalen och tidskrifterna.

De delar av mitt resultat som kan kopplas till ett historiemedvetande är just de historiska berättelser och exempel som framträder i min analys. Likt Karlsson nämner ser vi tydligt hur Förintelsen och andra världskriget används som en referensram för vad som ska uppfattas som det värsta tänkbara. I artiklarna används paralleller till Förintelsen klart avskräckande samt för att höja nivån av seriositeten av krisen 2015. De negativa exempel som används på snarlika sätt är kopplingar till den Sydafrikanska apartheidens och till den amerikanska södern. Tematiken är tydligt en slags association till rasism och etnisk diskriminering utifrån den västerländska historieskrivningen från främst 1900-talet till modern tid. Vilket tydligt visar att detta är stora händelser som lever kvar i det historiska medvetandet. Där grunden är ett västerländskt kollektiv identitet. Jag fann dessutom att Tiden tenderade att ha fler av den här typen av exempel än Svensk Tidskrift. De äldre historiska exempel som förekom i Svensk Tidskrift är även dessa

kopplade till en västerländsk identitet i form av kopplingar till medeltidens Venedig och delningen mellan protestanter och katoliker i Tyskland. I övrigt är de negativa exempel som förekommer kopplade till den politiska närtiden historiskt och tydligt kopplade till påstådda politiska misslyckanden. Ständigt återkommande positiva historiska exempel är däremot invandringen från forna Jugoslavien och Finland. Det är tydligt att dessa exempel antas skapa positiva associationer och är en del av berättelsen när det gäller invandring som lämnat positiva känslor i folkets historiemedvetande. Vilket anspelas på i samtliga tidskrifter och samtliga årtal.

Vidare forskning

Med avstamp i mitt arbete menar jag att det finns många intressanta möjligheter till fortsatt forskning. Speciellt intressant skulle det vara att fortsätta forska på mina valda tidskrifter, men att ändra tidsperspektivet. I min analys hittade jag ett flertal historiska ögonblick som ständigt återkom, exempelvis 70-talet, invandringen från forna Jugoslavien, Andra Världskriget och invandringen från Finland. Här skulle man kunna välja en av dessa och komparera historiebruket vid något av dessa tillfällen med mina resultat. Även en analys över skillnaderna mellan exempelvis Sverige och Danmark hade varit intressant, ett ämne som kom upp i en av mina källor. Ett annat intressant avstamp är att undersöka material kopplat till partier mer konkret såsom historiebruket i riksdagsdebatter kopplat till invandring vore en intressant fortsättning. Vidare vore även en intressant vinkel att utveckla vara hur historiebruket skiljer sig åt och ser ut inom olika typer av politiska debatter och frågor. Ett mer konkret exempel skulle vara att jämföra historiebruket i invandringsdebatten med exempelvis sociala välfärdsfrågor.

Käll- och litteraturförteckning

Litteratur

Berglund, Louise, ”Källor och metod”: Berglund, Louise & Ney, Agneta (red). *Historikerns hantverk – Om historieskrivning, teori och metod*. Lund: Studentlitteratur. 2017. s. 127–164.

Grönlund, Marmorstein & Kasurinen. Sverige inför tillfälliga gränskontroller. *SVT Nyheter*. 2015-11-12. <https://www.svt.se/nyheter/sverige-infor-tillfalliga-granskontroller> (Hämtat 2020-12-03)

Hultén, Gunilla, *Främmande sidor: Främlingskap och nationell gemenskap i fyra svenska dagstidningar efter 1945*, Stockholm: JMK, Stockholms universitet, 2006

Karlsson, Klas-Göran, ”Historiedidaktik: begrepp, teori och analys”: Karlsson, Klas-Göran & Zander, Ulf (red), *Historien är nu: en introduktion till historiedidaktiken*. Studentlitteratur, Lund, 2009. s. 21–65.

Karlsson, Klas-Göran, *Med folk mord i fokus: Förintelsens plats i den europeiska historiekulturen*, Levande historia. Skriftserie # 6, Stockholm, 2008.

Linderborg, Åsa, *Socialdemokraterna skriver historia. Historieskrivning som ideologisk maktresurs 1892–2000*, Atlas, Finland, 2001.

Migrationsverket. Historik. 2020.

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Migration-till-Sverige/Historik.html>
Hämtat 2020-12-03

Strömbäck, Jesper. & Theorin, Nora, *Attityder till invandring - En analys av förändring och medieeffekter i Sverige 2014–2016*, Stockholm 2018.

Svensk Tidskrift: Svensk Tidskrifts historia. 2020. <https://www.svensktidskrift.se/svensk-tidskrifts-historia/>

Hämtat 2020-12-07

SVT Nyheter, *Så förklarar Romson Auschwitz-kommentaren*

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/sa-forklarar-romson-auschwitz-kommentaren> (Hämtat 2020-12-15)

Tankesmedjan Tiden: Om tidskriften Tiden. 2020. <https://tankesmedjantiden.se/om-tiden/>
Hämtat 2020-12-07

Uppsala Conflict Data Programme. UCDP. 2020
Actor, *Islamic state*, <https://ucdp.uu.se/actor/234>
Hämtat 2020-12-03

Uppsala Conflict Data Programme. UCDP 2020
Conflict, *Syrian government*, <https://ucdp.uu.se/actor/234>
Hämtat 2020-12-03

Internet

Eurostat, interaktiv graf.

<https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=1&pcode=tps00191&language=en&toolbox=data> Hämtat 2020-12-03

UNHCR. Graf. 2020
<https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean>
Hämtat 2020-12-03

Källor

Artiklar *Tiden* 2015

Bengtsson, Jesper. Fel prioritering i integrationsdebatten. *Tiden*. 2015-01-30.
<https://tankesmedjantiden.se/tidenmagasin-arkiv/fel-prioritering-i-integrationsdebatten/>
(Hämtat 2020-12-14)

Bengtsson, Jesper. Var är den socialdemokratiska EU-visionen? *Tiden*. 2015-09-24.
<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/var-ar-den-socialdemokratisk-eu-vision/> (Hämtat 2020-12-14)

Bengtsson, Jesper. Hela världens Flen. *Tiden*. 2015-01-14.
<https://tankesmedjantiden.se/tidenmagasin-arkiv/hela-varldens-flen/> (Hämtat 2020-12-14)

Färnström, Tora. Flyktingmottagande är inte ett kommunalt val utan en kommunal skyldighet. *Tiden*. 2015-03-27.

<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/flyktingmottagande-ar-inte-ett-kommunalt-val-utan-en-kommunal-skyldighet/> (Hämtat 2020-12-14)

Kara, Sirin. Ge ensamkommande barn en chans. *Tiden*. 2015-03-20.

<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/ge-ensamkommande-barn-en-chans/> (Hämtat 2020-12-14)

Kara, Sirin. Fler hyresrätter behövs för att integrera nyanlända. *Tiden*. 2015-03-11.

<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/fler-hyresratter-behovs-for-att/> (Hämtat 2020-12-14)

Stenberg, Lina. Flyktingkatastrofen manar till solidaritet. *Tiden*. 2015-04-29.

<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/flyktingkatastrofen-manar-till-solidaritet/> (Hämtat 2020-12-14)

Ingen utsatt författare. Rätten till liv går inte att ignorera. *Tiden*. 2015-11-27.

<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/ratten-till-liv-gar-inte-att-ignorera/> (Hämtat 2020-12-14)

Artiklar Svensk Tidskrift 2015

Castlin, Elin. Så utnyttjas flyktingkrisen i desinformationskriget. *Svensk Tidskrift*. 2015-11-06

<https://www.svensktidskrift.se/sa-utnyttjas-flyktingkrisen-i-desinformationskriget/> (Hämtat 2020-12-11)

Hasselgren, Björn. Det starka samhället och den svaga demokratin. *Svensk Tidskrift*. 2015-08-21

<https://www.svensktidskrift.se/det-starka-samhallet-och-den-svaga-demokratin/?s=flyktingar> (Hämtat 2020-12-11)

Holmbäck, Per. Lägre lögstälöner kan bromsa väljarflödet till SD. *Svensk Tidskrift*. 2015-05-15.

<https://www.svensktidskrift.se/lagre-lagstaloner/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-10)

Perski, Tom. Dags att skrota integrationspolitiken? *Svensk Tidskrift*. 2015-10-02.

<https://www.svensktidskrift.se/dags-att-skrota-integrationspolitiken/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-10)

Reimers, Carl-Vincent. Det mångkulturella samhället kräver välfärdsstatens avskaffande. *Svensk Tidskrift*. 2015-10-30.

<https://www.svensktidskrift.se/det-mangkulturella-samhallet-kraver-valfardsstatens-avskaffande/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-10)

Tholén, Joakim. Blir vi ett Nordens Venedig? *Svensk Tidskrift*. 2015-11-20.

<https://www.svensktidskrift.se/blir-vi-ett-nordens-venedig/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-10)

Tholén, Joakim. KD avgör borgerlighetens öde. *Svensk Tidskrift*. 2015-03-06

<https://www.svensktidskrift.se/kd-avgor-borgerlighetens-ode/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-10)

Tholén, Joakim. Var är alla goda patrioter? *Svensk Tidskrift*. 2015-04-10.

<https://www.svensktidskrift.se/var-ar-alla-goda-patrioter/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

Artiklar *Tiden* 2018

Bengtsson, Ferm & Pelling. Upprop: Slut upp mot SD för demokratin. *Tiden*. 2018-08-23.

<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/upprop-slut-upp-mot-sd-for-demokratin/> (Hämtat 2020-12-15)

Färm, Daniel. Radikalkonservatism – Den punkiga återkomsten av idéerna som beredde väg för fascismen. *Tiden*. 2018-12-14.

<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/radikalkonservatismen-den-punkiga-aterkomsten-av-ideerna-som-beredde-vag-for-fascismen/> (Hämtat 2020-12-15)

Mathisen, Daniel. Den nationella sagostunden. *Tiden*. 2018-06-14.

<https://tankesmedjantiden.se/tidenmagasin-arkiv/den-nationella-sagostunden/> (Hämtat 2020-12-15)

Naraghi, Laila. Den danska läxan; Tappa aldrig den fackliga förankringen. *Tiden*. 2018-12-22

<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/den-danska-laxan-tappa-aldrig-den-fackliga-forankringen-2/> (Hämtat 2020-12-15)

Pelling, Lisa. Att knäcka SD-koden. *Tiden*. 2018-09-24.

<https://tankesmedjantiden.se/tidenmagasin-arkiv/att-knacka-sd-koden/> (Hämtat 2020-12-15)

Ingen utsatt författare. Asylfrågan, det svåraste politiska beslutet. *Tiden*. 2018-05-06.
<https://tankesmedjantiden.se/arkiv/asylfragan-det-svaraste-politiska-beslutet/> (Hämtat 2020-12-15)

Artiklar *Svensk Tidskrift* 2018

Grafström, Jonas. Är din utbildning värdelös? *Svensk Tidskrift*. 2018-08-17
<https://www.svensktidskrift.se/ar-din-utbildning-vardelos/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

Hjort, Klas. Löfven, Åkesson och LO. *Svensk Tidskrift*. 2018-09-07.
<https://www.svensktidskrift.se/lofven-akesson-och-lo/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

Hökmark, Gunnar. Tillståndet inom EU. *Svensk Tidskrift*. 2018-09-14.
<https://www.svensktidskrift.se/tillstandet-inom-eu/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

Kling, Dick. Ett tal om frihet. *Svensk Tidskrift*. 2018-09-28.
<https://www.svensktidskrift.se/ett-tal-om-frihet/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

Kärkkäinen, Catarina. Liberalkonservatism: Liberal och konservativ gemenskap är möjlig. *Svensk Tidskrift*. 2018-03-23.
<https://www.svensktidskrift.se/liberalkonservatism-liberal-och-konservativ-gemenskap-ar-mojlig/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

Olsson, Peter J. Sverige – ett ganska konservativt land? *Svensk Tidskrift*. 2018-06-01.
<https://www.svensktidskrift.se/sverige-ett-ganska-konservativt-land/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

Selling, Hugo. Centern sätter aktivism före rättssäkerheten. *Svensk Tidskrift*. 2018-04-27.
<https://www.svensktidskrift.se/centern-satter-aktivism-framfor-rattssakerheten/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

Sonesson, Christian. Alliansen var ett ok i oppositionen. *Svensk Tidskrift*. 2018-10-12.
<https://www.svensktidskrift.se/alliansen-ett-ok-i-opposition/?s=migration> (Hämtat 2020-12-11)

Tobisson, Lars. Den nya partikartan. *Svensk Tidskrift*. 2018-10-19.
<https://www.svensktidskrift.se/den-nya-partikartan/?s=invandring> (Hämtat 2020-12-11)

